

SLOVENE

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate
sprejema upravnništvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 57.

V Ljubljani, v soboto 9. marca 1901.

Letnik XXIX.

Ljubljana in dr. Šusteršič.

III.

Pomladi leta 1896 se je razvijalo živahno gibanje in tekmovanje po Ljubljani. Kdor je mogel, je zidal, popravil ali stavil na novo. Mesto je dobivalo novo podobo. Rasle so iz tal nove stavbe, nastajale so nove ulice in trgi, soteske so razširjevali, krivine zravnali, vse po novih predpisih stavbene gospodke in v smislu mestnega regulacijskega načrta. Župan gospod Ivan Hribar je hotel pričarati iz razvalin mahom moderno mesto. Pred očmi je imel nove praške stavbe in za svetovalce češke inženje. Na eni strani so gospodke pazile na razne stavbinske ukaze in predpise, na drugi pa je gospod župan še posebej povdarjal zunanji okras novih stavb. Takim zahtevam bi sicer ne bilo ugovarjati v normalnih razmerah, a močno zadolžene tako siliti, da še bolj zlezejo v dolgove, ni bilo previdno, ker prihodnost se ni kazala v zorni svetlobi.

Tako se je Ljubljana pod vodstvom županovim čisto prenovila. Kakor brhka devica je stala pionska sredi slovenskih mest, splošno so jo hvalili in jej čestitali; in res zunanji površni pogled na mesto je tako sodbo opravičeval, a kdor je pa stvari bolj v živo pregledoval in spoznal, je vzdihnil, da je podobna Ljubljana jetični ženi, kjer se je bati katastrofe, ako se jej pravočasno ne pomaga. Pomagati, da, ali kako?

Dr. Gregorič in župan Hribar.

Po tej potresni nesreči so nastale v Ljubljani nenaravne razmere, mnogo hiš je bilo zadolženih čez vrednost, ker stal je na stavbišču dolg stare hiše, zraven je prišla svota novo zidane hiše — in te svote so velike. Brez skrbi rečemo, da je počez računeno četrtino cene več stala, kakor je v resnici vredna. Stavbeniki so dobro služili, hišni posestniki bodo pa trpeli in s strahom gledali v prihodnost. Tolažili so se s tem, da so hiše 25 let davka proste in da država ne bode nazaj terjala potresnega posojila. Župan Hribar je pri raznih takih prilikah dajal razumeti, da bode to njegova skrb v tem oziru za mesto kaj izdatnega storiti. Kakor se je sploh govorilo, so stavili na magistratu svoje nade na župana, župan pa

na finančnega ministra Kaizla in na barona Schwegla.

Priznavamo, da te nade niso bile brez temelja, ker baron Schwegel ima zveze in vpliv na skrivnem. Kot častni občan ljubljanski je pa tudi dolžan pomagati. Tudi so znane tesne zveze, katere ima župan Hribar kot zastopnik »Slavije« s češkimi prvaki, torej so bile te kombinacije kolikor toliko opravičene, da ti moške za Ljubljano kaj storé; vendar varno ni bilo, ker ni prav določeno, kako daleč sega vpliv bar. Schwegla in ker ministri na Dunaju niso stalno nastavljeni.

Modri in previdni moške so torej prevideli, da se samo na magistrat in župana ni zanašati, ampak da je treba še kaj več storiti. Razmere, kakoršne so nastale v Ljubljani po potresu pri hišnih posestnikih, se morajo natanko popisati in kompetentnim oblastim predložiti, katere ne bodo mogle ne smeje jih prezreti. Pa kdo naj to delo izvrši? Magistrat bi bil v to poklican in ima tudi pomočke v rokah, pa ni bilo pričakovati, da bi dobro izvršil, zato so morali hišni posestniki sami celo stvar vzeti v roke.

Po prizadevanju dr. Gregoriča se je osnovalo novo društvo hišnih posestnikov, ki je kreditne zadeve jako vestno in natanko narisal in podal črno sliko moderne Ljubljane. To je bila zdaj trdna podlaga za nadaljne korake zlasti v državnem zboru; ko bi bila zbornica kaj delala, bi se bilo brez dvoma kaj doseglo, a po večletnem prepiru je bil državni zbor razpuščen in nove volitve razpisane za konec l. 1900 in začetek l. 1901. Novo izvoljeni poslanci so bili sklicani na 30. dan prosinca k zasedanju. Med tem pa je tudi prišlo tisto strašno leto 1901, kjer se začne vračevanje državnih posojil, a zgodilo se ni bilo na korist tem posestnikom nič. Ljubljana je dobila sicer novega mladega poslanca, a dvomimo, da pravega. Hišni posestniki bi bili prav storili, ko bi bili izvolili dr. Gregoriča za poslanca. Ker pa v Ljubljani ne odločujejo pri volitvah hišni posestniki, ampak taki, katerim je njih usoda deveta briga, je bil izvoljen dr. Tavčar, kateremu pripada zdaj v prvi vrsti dolžnost, da dela za korist mesta v državnem zboru.

Dr. Ivan Šusteršič.

Vso dobo teh hudih let za Ljubljano je stal dr. Šusteršič v sredi vsega gibanja, kakor ga je katoliško narodna stranka dosledno pa energično vzdrževala na saniranje teh nezdruživih razmer.

S početka je kot tajnik kat. pol. društva vodil vse pismeno občejevanje, potem je kot naslednik Klunov v državnem zboru prevzel tudi njegovo skrb za Ljubljano. Tudi za časa prisilnih parlamentarnih počitnic je zasledoval kot advokat in načelnik gospodarskega gibanja na Kranjskem usodo mesta Ljubljane. Ljubljana ima lepo prihodnost, pa le če ostane v tesni zvezi z deželo, meščan s kmetom, dokler pa se po liberalizmu umešten razpor dela med mestom in deželo, je ves trud brez pravega vspeha. Upanje je, da počasi spregledajo tudi meščani to naravno dano zvezo in se je krepko oklenejo.

Ko je državni zbor začel svoje delovanje, je storil za Ljubljano važen korak v skrajni sili, stavil je v zvezi s svojimi tovariši nujni predlog: »Državni zbor skleni: Visoka vlada se pozivlja predložiti urno predlogo postave, s katero se po potresu prizade tim na Kranjskem

I. odpiše za mesto Ljubljano in okolico 1.700.000 gl.,

za okraje po deželi 1.245.000 gl. in za trgovce in obrtnike 100.000 gl. brezobrestnega posojila, katero so dobili v smislu postave z dne 6. julija 1895, drž. zak. št. 94.

II. podaljšajo roki za vračevanje 3 % posojila v znesku 500.000 gl., danih po postavi z dne 8. julija 1896 drž. zak. št. 132 na 30 let in se začneja s l. prosincem 1906.

V formalnem oziru so predlagali, naj se nujnost predloga prizna, predlog izroči budgetnemu odseku, kateri naj v 14 dneh poroča zbornici.

S tem velevažnim predlogom se je pomozno delo v državnem zboru začelo. Upajmo, da se bode tudi končalo v korist hišnih posestnikov v Ljubljani!

Državni zbor.

Dunaj, 8. sušca.

Hujskači.

Pričelo se je živahno delo v odsekih in tudi v zbornici so se pomirili ježi. V prvi vrsti je to zasluga mladočeškega kluba, ki se je izvil iz zagate na ravno pot ter svoje preradikalne sorojake potisnil k zadnji straži. Sicer ni še jasno politično vreme in še vedno so mogoči sukobi, vendar dobiva zbornica parlamentarno lice in se privaja starim običajem pred obstrukcijo.

To pa ni všeč nekaterim hujskačem na levi. Oprezno zasledujejo najmanjše dogodke, preiskujejo sledove slehernega koraka in za vsakim voglom iščejo političnega tollova. Sama domišljija poraja strahove, ki kakor sence lazijo po hodnikih ter strašijo po klubih. Nekateri levičarji ne morejo pojmiti, da se je pomiril češki lev. In to jim je dokaz, da bržčas preži na nov plen, ki si ga je izbral na nemških poljanah. »N. Fr. Pr.« in njena klika ne moreta razumeti, da je v Avstriji širše politično obzorje, nego ga vidijo iz svojega uredništva. Ti zarjaveli liberalci se boje, da bi se pomirili in ugledali besni valovi narodnostnih bojov in po kratkem premirju morda pričela snovati toliko potrebna sprava mej narod. »N. Fr. Pr.« je bila, ki si je mela koščene roke ob češki obstrukciji. In sedaj, ko so Čehi optali puške in meč vtaknili v nožnice, že zopet hujska in išče prepira. Dan na dan, zjutraj in popoldne, obira vprašanje, kaj je pač vlada obljubila češki delegaciji, da je ustavila obstrukcijo. To morajo biti zopet jermena z nemških teles, zlasti darovi iz nemških zakladov, ker niti najzvitější voluni ne pridejo tajnosti na sled! Zato tresejo grme, da spode zajca in planejo nanj. Morda je češko vseučilišče v Brnu ali Olomucu! Morda je nov češki radikalec izbran za osebnega poročevalca pri namestništvu v Pragi? Morda je novo ministerstvo za javna dela, katero bi vodil Čeh? Morda res pride v maju cesar v Prago, da ga venčajo za češkega kralja? Tako vrta in rije »Neue Fr. Pr.«, da neti ogenj.

Ker pa je zgrešila sled, začela je slikati v temnih obrisih »pošast stare večine«. Kar

LISTEK.

O političnih mislecih.

Kakor je mislec sploh v življenju prikazen, katere moramo biti veseli, tako nas politikujoč mislec navdaja še s posebnim veseljem. Liberalci, kakor je videti, nimajo takih mislecev, ker se je zdelo nekomu potrebno, v »Slov. Narodu« še posebej povdarjati, da je »politikujoč mislec«. Ta mož vzbuja nam veselje osobito zaradi tega, ker je one vrste mislec, kakoršen je bil tisti pesnik, ki je svoje dni poslal Stritarju pesem, katera se je končavala z besedami: »sem mislil, mislil, mislil, kaj mislil sem, ne vem.«

Politikujoči mislec »Narodov« sam ne ve, kaj misli, ali eno mu je jasno, da morajo namreč liberalci v »križarsko vojsko«, kakor pravi, proti »klerikalcem«. V tej vojski, modruje mislec, morajo vzbujati »pravo« narodno zavest. »Pravo narodno zavest pa cepijo v mladini,« tako trdi ta politik, »krepijo in živijo pri odraslih poljudno-navdušeno pisani časniki.« To spoznanje navduši politikujočega misleca tako, da konečno

vzklikne: »Širimo med ljudstvom na Kranjskem posebno »Rodoljuba«!

Preiščimo ob roki zadnje številke »Rodoljubove«, ali je politikujoči mislec vedel, kaj je mislil, ko je pisal te stavke.

Kako »poljudno navdušeno« je n. pr. pisano v dotičnej številki »Rodoljuba« tole: »Da nam kmetom naši usiljeni poslanci kakor dr. Šusteršič, Vencajz, Žitnik in drugi klerikalci nikakor dobrega kruha ne speko, je za vselej resnično.« Ti poslanci so torej kmetom »usiljeni«? Kdo jih je usilil? Izvolili so jih, kakor vsakemu znano, z velikansko večino kmetje, torej so kmetje sami sebi »usilili« poslance?

Kako »poljudno navdušeno«! Morda je pa »Rodoljubov« »poljudno navdušeni« pišec hotel zapisati »nam liberalnim kmetom«, pa je samega »poljudnega navdušenja« na besedico »liberalnim« čisto pozabil. Pa tudi tako bi mož ne imel prav, ker predlogi, ki jih stavijo na Dunaju v korist kmečkega stanu naši »klerikalni« poslanci, so koristni kmetom sploh, torej tudi tistim par liberalnim kmetom, kar jih je na Kranjskem.

Drug dokaz »poljudno navdušene« pišave »Rodoljubove«! Duhovnika so tožili,

češ, da je volivce ščuval, da so na časti žalili nekega liberalca. Sodišče je duhovnika oprostilo. »Rodoljub« se za to prav čisto nič ne zmeni, imenuje dotičnega duhovnika še vedno »provzročitelja« žalitve ter kliče: »Lep izgled, le tako naprej, gosp. kaplan! Kaj neda »poljudno navdušeno«?!

Zopet na drugem mestu iste številke piše »Rodoljub«, ko je bil strahovito zabavljal duhovnom, da je »seveda tudi mnogo duhovnikov, ki se zvesto drže Gospodovih zapovedi, ... toda tacihi pravihi apostolov svete vere ne boste dobili ... pri volivni agitaciji, taki duhovniki se sploh ne pečajo s posvetnimi stvarmi.« To piše v »Rodoljubu« mož, kateri sam o sebi trdi, da je »katolišk duhovnik«. Toda mož »pridiguje vodo, sam pa pije vino«, kakor pravi pregovor, kajti on sam piše v časnike, in sicer piše o političnih razmerah, kar očitajo duhovnom in jim zelo v zlo štejejo liberalci. Mož se torej sam zelo peča s tem, kar imenujejo liberalci »posvetne stvari«.

Nadalje piše »Rodoljub« sedaj vse, kar piše, le z namenom, naš narod do prihodnjih volitev poliberaliti. Sam namreč pravi: »Bomo čitali napredne narodne časopise

»Slov. Narod«, »Domovino«, pred vsem pa vsaj poštenega »Rodoljuba«. Potem je še le upanje, da bomo prišli do spoznanja, da edino v napredno narodni stranki bode enkrat naša rešitev.«

To je torej cilj »Rodoljuba«. V dosezanju tega cilja ga podpira tisti mož, ki trdi o sebi, da je »katolišk duhovnik«, torej se v politiko meša, kar pri drugih duhovnikih tako strogo obsoja, on sam je torej »pri volivni agitaciji«, kar pri drugih tudi obsoja, ker pravi: »Tacihi pravihi apostolov sv. vere ne boste dobili pri volivni agitaciji.« Tudi »poljudno navdušeno«!

Tako pisanje »Rodoljuba« torej po mnenju »Narodovega« »politikujočega misleca« v narod »cepi pravo narodno zavest«. Kedaj ste bili še identični prava narodna zavest in nespamet in nelogičnost? Nikoli! In »poljudno« navdušeno« so pisani ti liberalni listi? Mephisto pravi v »Faustu«: »Gewöhnlich glaubt der Mensch, wenn er nur Worte hört, — Es müsse sich dabei doch auch was denken lassen,« toda včasih se človek moti in taki ljudje, ki sami sebe imenujejo »politične mislece«, pišejo včasih — nesmisli.

mozeg in kosti pretresa stari koketi misel, da bi se morda zopet zblížale in združile stranke na desnici. To bi bila največja nesreča za parlament in državo, natočuje židovski hujskač. Levičarji postajajo nemirni in sumljivo spremljajo parlamentarne prikazni. Seme nezaupnosti kali in se razvija, kar ne utrjuje premirja v zbornici. Ako ta hripa napade nemške radikalce, bode zopet parlament kot bolnik moral za peč. In vendar so vsi strahovi, ki jih slika »N. Fr. Pr.«, le prazni. Istina je le veselo znamenje, da se se zboljšali odnosi mej strankami na desnici, odkar so Mladočehi omogočili delo. To je vse. Trebalo pa bode še časa, da se sčistijo vode.

Odseki

Vojni odsek je sinoči po dvadnevni razpravi rešil predlogo glede vojaških novincev. Poročevalcem je bil zopet izbran Popowski, ki danes že predloži tiskano poročilo. Za vso državo se določa 103.100 novincev, od teh 59.211 za Avstrijo in 43.889 za Ogersko. V odseku je včeraj dr. Kozłowski našteval razne nedostatke pri vojni upravi, ki se premalo ozira na delavske in obrtniške kroge. Posl. Hofica je grajal prestrogo postopanje proti rezervistom, ki so se oglašali s »tukaj« in »zde«. Vitez Gnięwosz je znan zagovornik militarizma, vendar pa je naglašal, da se ne sme in ne more zahtevati znanje nemškega jezika že od vsakega korporala. Nemščina bodi poveljni jezik, a vsak častnik mora znati jezik svojega polka. Vojak naj se ne peča s politiko, kdor pa je zapustil armado, ta bodi prost državljan. V Galiciji so res trije vojaški kori, toda od teh nima prebivalstvo dobička, ampak zalagatelji armade. Dr. Schlegel je ostro govoril proti dvo-boju, ki ima ravno v armadi največ zagovornikov.

Vinorejski odsek

je včeraj razpravljal o vinski klavzuli. Vlada je po svojih zastopnikih obljubila, da hoče v tem oziru vse potrebno storiti pri obravnavah o novih trgovinskih pogodbah. Poročevalcem je izbran dr. Marchet.

Odsek za uime

je včeraj rešil vse nujne predloge in prošnje. Poročevalec Steiner je predlagal, da se vse prošnje s priporočilom izroče vladi. Ta naj dovoli potrebne podpore in če nima dovolj kredita, naj ga zahteva od zbornice. Žal, da so pri osrednji vladi radodarnost nego pri deželnih vladah. Večkrat osrednja vlada obljubi podporo, katero deželna vlada odkloni vsled informacij po znanem načinu.

Volitev predsedstva.

V današnji seji je zbornica volila stalno predsedstvo.

Predsednik grof Vetter si v osmih tednih na desnici ni pridobil simpatij, ker zavrača nemške interpelacije. To je dokazal izid današnje volitve. Dne 8. svečana je grof Vetter dobil 344 glasov, danes samo 189 od 237 oddanih glasov. Prvi podpredsednik Prade je pri prvi volitvi dobil 236, a danes samo 152 glasov. Dr. Začek pa

je danes dobil največ glasov, namreč 191. Levičarji so burno pozdravljali izvolitev grofa Vetterja, a desnica izvolitev dr. Začka.

Prihodnja seja je v ponedeljek ob 5. uri popoldne.

Mažarski renuncij.

Iz Zagreba, 3. marca.

Več nego leto dni je čakala hrvatska regnikolarna deputacija na odgovor od mažarske strani. Med tem je moral hrvatski sabor podaljšati za celo leto dosedanji nepravilni finančni dogovor med Ogersko in Hrvatsko ter žrtvovati zopet znatno svoto nenasitnemu mažarskemu zavezniku.

Znano je, v kakšnih finančnih stiskah se nahaja Hrvatska, in ta neugodni položaj izrabljujejo Mažari v svojo korist do skrajnosti.

Hrvatska regnikolarna deputacija v svojem poročilu ni zatajila neugodnega finančnega položaja Hrvatske, nego ga je odkrila, a pri tem zahtevala, da se pri sklepanju nove nagodbe mora vzeti v obzir ta položaj ter dosedanje zaračunavanje hrvatskih dohodkov postaviti na pravični temelj. Razumi se, da je bilo poročilo hrvatske regnikolarne deputacije sestavljeno v blagem, in skoraj bi rekli tudi preveč neodločnem obliku, to pa seveda zato, da se ne razžali zavezni drug, ter slednjič vendar spregleda, da dosedanji način zaračunavanja vendar-le ni pravičen za Hrvatsko.

Napeto so pričakovali Hrvati na mažarski odgovor. Mažaronska ali vladina stranka se je nadjala, da dobi na svoje poročilo gotovo vsaj deloma ugoden odgovor. In kako silno se je prevarila! Niti opozicija ni računala na tak oduren odgovor, kakršen je prispel te dni iz Budimpešte. Odgovor je sestavil poznati splošni poročevalec ogerskega sabora žid Falk. Moramo priznati, da tako slabega spisa o tako važnem državno-pravnem vprašanju še nismo brali. Znano je, da omenjeni Falk o Hrvatskej piše le porogljive članke v svojem »Pester Lloyd«, to mu seveda ne more nobeden zabraniti, a da se on usodi v tako važnem spisu, kakor je omenjeno poročilo, izliti ves svoj žolč na Hrvate ter se jim v svojej mažarskožidovski obesti do sita narogati, to je nekaj nenavadnega med kulturnimi narodi ter pravo svojstvo mažarske napihnenosti. In kaj je bitni sadržaj tega poročila? Hrvatska je potem poročilo predana na milost in nemilost mažarskemu sosedu, kajti le ta jo vzdržuje že toliko let. To poročilo pogreva namreč staro jed ter dokazuje, da je tudi v zadnjem deceniju plačala na Hrvatsko svojih 33 milijonov za zajedniške zadeve, ker od hrvatskih dohodkov ni bila dostatna svota za nje po odbitku 44% za autonomne zadeve Hrvatske.

To grdo laž je postavil poročevalec Falk na prvo mesto ter se ob enem nagrozil, da je Ogerska le dobre volje prevzela nase toliko dolg Hrvatske, a da v bodoče ni dolžna držati se tega paragrafa nagodbe, z drugo besedo, če bode Hrvatska zahtevala

novi zaračunavanje dohodkov ali spremembo postotkov za tangento, bode Ogerska prenehala plačati omenjeni dolg in potem bode imela Hrvatska še manje dohodkov za svojo autonomijo.

Ta odgovor je presenetil vse Hrvate, ker se iz tega vidi, da Mažari ne mislijo v bitnih stvareh, kjer bi se mogla Hrvatska kaj okoristiti, niti najmanje popustiti. Ravno tako so odbili odločno vsako spremembo gledé užitninskega davka, od katerega bi dobila Hrvatska največ koristi. Mažari so se izjavili pri tej točki, da je to državni davek, a Hrvatska je le del (bolje županija) ogerske države. Sploh je v celém spisu Hrvatska predstavljena kot popolnoma podložna pokrajina Ogerska, niti se spoštljivo omenja njena autonomija niti se jej dovoljuje sploh kakšna ingerencija v državno-pravnih vprašanjih.

Vrhu tega se je pa Falk še narogal Hrvatom, češ štedi pri autonomnej upravi, če ne moreš izhajati, saj Hrvatska tako preveč troši na svojo autonomijo. Falk namreč trdi, da so se stroški za autonomno upravo na Hrvatskem povečali od l. 1868. do danes za 318%, a na Ogerskem samo za 136%. L. 1868. se je potrošilo za hrvatsko upravo 2,200.000, l. 1897. pa 8,810.000, pri tem pa ne pové, da se je med tem zedinila s Hrvatsko vojaška Krajina, ki je bila po obsegu večja nego provincijalna Hrvatska, in da je treba zdaj za autonomno upravo vsaj še enkrat toliko svoto. In če se to izračuna, potem pride na Hrvatsko le 56%, a ne 318% povečanih stroškov ter potem Hrvatska zostaja za Ogersko za celih 86%.

To krivo računanje so oponesli Falku tudi hrvatski uradni časopisi, ki pišejo o tem poročilu sicer strašno ponižno, premda se vidi ravno iz takega pisanja, da so vladini privrženci užaljeni, ker se mažarsko poročilo tako bahato izjavlja proti hrvatskemu v vsakem pogledu treznemu in mirnemu poročilu.

Mažaronska stranka uvidi, da mora izgubiti svojo vlast, ako pri bodočih dogovorih ne izvaja vsaj nekoliko gmotnih koristi za Hrvatsko.

To je conditio sine qua non za njen daljni obstanek.

Bode-li pri teh dogovorih premagana, potem jo čaka najhujša in naojdočnejša borba z opozicijo, katera bode imela očitne dokaze, da se od Mažarov ne da na lep način nič doseči, nego da je potreben odločen boj za finančialno samostalnost Hrvatske.

Zategadel so seveda vsi opozicijski časopisi z indignacijo odbili to mažarsko poročilo ter izrekli svoje mnenje, da ni nobene nade sporazumeti se kdaj z Mažari na temelju takšnega spisa, ki ne taji samo očitno pravice hrvatskega naroda nego ga še žali v njegovem narodnem ponosu.

Sicer bomo pa v kratkem zvedeli, kaj bode odgovorila hrvatska regnikolarna deputacija na to poročilo, kajti ona se snide že 11. marca v Zagrebu.

Politični pregled.

V Ljubljani, 9. marca.

Priznanje »Slovanskemu centru«.

V Šopronju na Ogerskem izhajajoči kršč. socijalni list »Pressb. Tagblatte« priobčuje v svoji včerajšnji številki dopis z Dunaja, v katerem govori o preobratu v avstrijskem parlamentu in pravi: Ne samo vlada, kateri gotovo ne smemo odrekati zaslug, da se ji je posrečilo odvrniti Čehé od obstrukcije, marveč tudi »Slovanski centrum« ima delež pri zaslugi, da se je konečno vendar omogočila delavnost poslanske zbornice. V »Slov. centru« zbrani poslanci so že od nekaj pripadali k delavnim elementom in so storili, karkoli je bilo mogoče, da tudi zastopniki prijateljskega češkega naroda ne povzročajo nadaljnih ovir rednemu delovanju parlamentarnega stroja. Gotovo se ne motimo, ako trdimo, da je imel opomin mladočeškemu klubu, naj se konečno vendar ozira na gospodarske interese avstrijskega prebivalstva, tem večji učinek, ker je izšel od najizkušenejših prijateljev in najbližnjih krvnih sorodnikov češkega naroda, in da je najugodnejše uplival na sklepe mladočeškega kluba — Ravno taka trdna volja, odpreti zbornici pot do dela, pa odseva tudi iz predloga poslanca vit. Berkša, ki je sicer vsled prostovoljne opustitve obstrukcije momentanno postal nepotreben, ki bi pa dobro služil v slučaju, da se položaj zopet nenadno postri. Neomajno voljo kluba, delovati v vsakem oziru za gospodarske koristi, dokazuje patudi predlog poslanca dr. Šusteršiča glede organizovanja gospodarskih združenj, ki se je, kar nas zelo veseli, brez prvega branja, odkazal kmetijskemu odseku. Po takih poskušnjah smemo pričakovati, da bomo našli »Slovanski centrum« i v bodoče vedno v prvih vrstah delavnih strank in na čelu onim, kateri so si stavili nalogo, skrbeti v prvi vrsti za agrarne interese. — Na tako priznanje je »Slov. centrum« lahko ponosen.

Taktika češkega kluba.

Veliko presenečenje je zavladalo v nemških levičarskih listih, ko je počil glas, da so pogajanja mej vlado in zastopniki češkega kluba dosegla dovoljen uspeh in so Čehi pritrdili zahtevanemu dnevnemu redu v zbornici. Vse je bilo radovedno, kako je moglo priti do tega, in najrazličnejše kombinacije so poučevale občinstvo o nenadnem preobratu. Z ozirom na taka neresnična poročila prijavlja praška »Politik« daljše pojasnilo o teku glavnih posvetovanj. Češki klub, pravi ta list, je imel v prvi vrsti pred oči celokupni interes češkega naroda, ki je mnogo trpel vsled zadnjih dogodkov v parlamentu. Pričela so se pogajanja z vlado, ki je pokazala voljo ustreči polagoma gospodarskim in kulturnim zahtevam kluba, ki se ozirajo tudi na Moravsko, in se izpolnijo

Med romanskimi narodi.

Popotni spomini iz Italije, Španije, Francije in Švice. Piše Jos. Lavtižar.

1. Odhod na Beneško.

To je bilo govorjenja v vasi, ko izvé ljudstvo, da grem na daljno potovanje skozi Italijo, Španijo, Francijo in Švico. Odsluženi vojaki, sedaj že sivolasi možje, so pripovedovali več dni poprej spomine iz svojih mladih let, kako hudo je bilo na Beneškem in v Lombardiji, ko so se v vročih bojih merili z Lahi. Rekar gori o kastélu v Veroni, Logar omenja šance v Peschieri, Grebenec je celo trdil, da še tič ne more zleteti skozi trdnjavo v Mantovi. In tako so pripovedovali razne reči eden za drugim. Nad vse pa je bila čudna opazka starega Završnika, naj pogledam v Milanu, ali še stoji zakleta črna kača na stebri v cerkvi sv. Ambroža. Posebno živahni razgovori so se pletli med ženicami; nekatere so prorokovale kar naravnost, da ne pridem več živ nazaj. Pri vsaki bolj važni reči je seveda pomislekov dovolj, toda človek ne more računati z vsemi. Za tako potovanje moraš imeti nekaj časa, denarja in poguma. Treba se je krepko odločiti in prepustiti božjemu varstvu, saj

brez pomoči ne ostanem, kdor se Njemu izroči.

Prišel je čas odhoda dne 5. avgusta 1900. Ob ginljivem slovesu so klicali iz hiš poslednji »z Bogom!« Kaki dobri mami se je utrnila morebiti še solza v očesu. Zadnji, ki mi je podal roko in dalj časa tekkel za vozom, je bil občinski tepček Skalarjev Jaka. Revež je mislil, da se ne vidiva več na svetu.

Župan krepko poganja konjiča, da prideva pravočasno na Trbiž. Tu se snideva s tovarišem magistratnim svetnikom Alojzijem Kremžarjem, s katerim sva skupno potovala in podpirala drug drugega v raznih slučajih. Večkrat se je bilo treba muditi na kolodvorih pri blagajni, poiskati kakega uradnika ali iti po drugih poslih. Kolikor mogoče je opravil vselej eden za oba, drug pa čul ta čas pri prtljagi, katere sva imela precej s seboj. Gledé varnosti sva prenočevala vedno v eni sobi, vsled tega je bilo stanovanje nekoliko ceneje. Plača za stanovanje je iznašala kaj malega nad 4 K za dve postelji, kar pač ni drago. Vožnjo po železnici je nama oskrbela Tom Cook-ova potovalna pisarna na Dunaju, ki je računila za vso progo od Pontablja do Beljaka nazaj

za vsakega 355 kron. Listki so imeli veljavo za drugi razred z brzovlaki. Izkaznice v podobi zvezkov so morale biti lastnoročno podpisane in potrjene na onih postajah, kjer se je pričel nov zvezek.

Pozdravljene bodite naše gore: Mangart, Ponca, Mojstrovka, Ciprnik in kakor se že imenujete vsaka posebej, pozdravljene, da vas vidim zopet ob veselem povratku. Se en pogled na sv. Višarje s priporočilom za srečno pot, in vlak jo piše skozi kanalsko dolino brez prestanka do Pontebbe. Tu nas spravi v laške vozove, ki se vrté v ozki soteski nad reko Belo (Fella) ob vnožju karniških in julijskih planin. Dolina se začne polagoma odpirati pri širokemrodu Tagliamenta, od Žminja (Gemona) dalje je na obeh straneh lepo obdelano polje. Vedno bližje prihaja Videm (Udine) s svojo veliko vojašnico na hribu, nad mestnimi sopslopji pa kraljuje ostareli zvonik stolne cerkve, podoben mogočni trdnjavi iz davno preteklih časov. Na kolodvoru čaka veliko ljudstva, med njimi nekaj italijanskih orožnikov, ki so toliko bolj oprezni, odkar je pred enim tednom anarhist Bresci umoril kralja Umberta v Monci (29. jul. 1900).

Železniški stroj jo briše silno hitro

naprej, da smo kmalu čez ogromni most, pri katerem sem našel blizu sto obokanih oddelkov. Tagliamento teče namreč v več strugah, čez nje so naredili samo en most, kateremu ni lahko dobiti enakega. Kadar vozijo vlaki mimo, stoji na obzidanem prostoru sredi mostu čuvaj, ali prav za prav čuvarica, kajti tu opravljajo to službo ženske s sivim klobukom na glavi in z rumenim trakom okoli rokava.

Ob mestecu Sacile se vspenja gorovje, katero nadkriljuje Monto Cavallo, pri Conegliano so majhni griči, Treviso s svojimi priprostimi cerkvenimi stolpi pa vže raztegnjeno na obširni planjavi. Sem in tje tekajoč ponuja natak na kolodvoru različno pijačo ter kriči v tako zoprnem glasu, da bi ga ne mogel dolgo poslušati. V voz vstopi mož boljšega stanu kakih 40 let. Na obrazu se mu bere dobrovoljen odkrit značaj, ki se takoj prikupi, a to zabuhlo napihnjeno lice bledorumenkaste barve je slabo spričevalo o njegovem zdravju. Vidi se, da ne morejo jetra slabe krvi ločiti od dobre, in da je vsled tega delovanje žolča nepravilno, kakor pri vseh močnih pivcih. Možu je posebno dišalo kadenje, akoprav so laške smodke najslabše, kar jih poznajo

gotovo do prihodnjega jesenskega zasedanja. Podrobnosti o sklenjeni pogodbi pa niso znane plenumu češkega kluba. Vodstvo stranke varuje strogo tajnost in je obvestilo o tem le 15 članov izvršilnega odbora; pripomnilo pa je v plenarni seji kluba, da sme popolno zaupati premišljenosti in treznosti vodstva stranke, ki je odgovorno za vse dogovore z vlado. Na to pojasnilo se je odobrila najnovejša taktika z vsemi proti glasovom poslancev Březnovsky, Fort, Greg, Karbus, Mastalka, Reichstädter, Sokol in Šramek. Objednem je parlamentarna komisija obvestila o tem koraku češke poslance izvan kluba, namreč katoliško-narodna poslanca dr. Hrubana in dr. Stojana, agrarca Hrubyja in Rataja in narodnega socialca Klotáča, ki jih je pozvala k skupnemu posvetu. Vzroke premembe taktike so pojasnili posl. Pacak, Kramář, Pláček in Brzorač. Objednem se je pojasnilo radikalcem, da ne smejo obstruirati rekrutne predloge, ker bi bila taka obstrukcija brezvspešna, in da ne smejo računati na pomoč mladočeških poslancev, ako jih radi tega napadejo nemški poslanci. Posl. Hruban in Stojan sta se takoj strinjala s pojasnili vodstva stranke, poslanec Klotáček in Rataj sta pa izjavila, da morata poprej čuti mnenje svojih tovarišev in da nikakor ne kaže, izneveriti se dosedanji taktiki, ker češki narod vladi ne more zaupati. Poslanec Hruby je še pripominjal, da vlade nikakor niso mogle izposlovati obljub napram Čehom. S tem je bila zadeva končana. Objednem s češkim klubom se pa strinja s premejeno taktiko tudi klub konservativnega češkega veleposestva.

Radikalci proti češkemu klubu.

Češke radikale à la Fressel in češke narodne socialce grozno boli, da v svojem nasilnem nastopanju v zbornici ne morejo več računati na podporo češkega kluba, ki je uvidel, da je brezplodna, da naravnost škodljiva obstrukcija in da bo z izposlovanimi koncesijami kolikor toliko ustrezno češkim volivcem, in torej ne mara več po birati kostonja iz žrjavice za radikalne elemente. Da se radi tega maščujejo nad člani češkega kluba, so sklenili radikalc, v nedeljo dan prirediti več shodov po raznih krajih Češke, nahujskati volivce ter uprizoriti proti češkim poslancem brezobzirno agitacijo. — No, trezni češki volivci, ki so morali dosedaj mnogo pretrpeti vsled nedelavnosti parlamenta, jim gotovo ne pojdejo na limanice in želeli bi bilo, da zavrnejo volivci te prijatelje škandalov ravno tako odločno, kakor so to storili poslanci mladočeškega kluba.

Napad na nemškega cesarja

daje berlinskemu »Local-Anzeigerju« povod, da apeluje na prebivalstvo, naj se bolj briga za osebno varnost svojega vladarja. Ravno v tem slučaju, piše ta list, bi se bil lahko preprečil napad, ker je bližje stoječe obdinstvo, že predno je dospel cesarski voz, opazilo nemir in nervoznost pri napadovalcu.

naši kadilci. Komaj spuši eno, pa zopet prižiga drugo, slednjič nasloni glavo na steno in objame ga sladek spanec, da mu ostanek smodke pade iz ust. Reveža je prevzela vročina, še bolj pa obilno zavžita pijača, bržkone bo posledica nerednega življenja prazgodnja smrt.

Mestre! Presesti se moramo v drug vlak, dosedanji gre namreč v Benetke. Kako blizu si, mesto na lagunah, toda ne morem te obiskati, ker si izven potovalnega načrta. Naša proga, ki je šla do Mestre proti jugu, se obrne kar hkratu na zapadno stran. Kdor se je v neznanih krajih vozil po železnici, ve iz lastne skušnje, kako nagli spremen štiri strani sveta zmoti človeka, da ne vé več, odkod in kam. Meni se je vedno dozdevalo, kakor bi se peljali proti solnčnemu izhodu, in da pridemo zdaj zdaj k jadranskemu morju; celo magnetiška igla, ki gotovo kaže, me ni mogla prepričati o situaciji. Šele Padova, stoječa ob južni strani proge, mi odpravi napačno domišljijo in razjasni položaj. Rad bi te počastil, sv. Anton, mogoče se vidiva o drugi priliki, danes te pozdravljam le od daleč, ko gledam kupole nad tvojim svetiščem.

Naprej in naprej gre voznja. Monte

Tu bi bilo prav lahko opozoriti stražnika na vedenje tega človeka, ki bi ga bil gotovo odvedel na varen prostor. Cesarsko rodbino gotovo zelo boli, da se tako lahko izvrši napad na njenega vladarja. Varstvo od strani cesarjevega spremstva je vedno težavno, ker napadovalec poskuša napad od strani, na kateri ve, da sedi cesar v svojem vozu. Tu more uspešno delovati le policija v zvezi z obdinstvom. — »D. Tageszeitg.« pripisuje napad anarhiško soc.-demokratski zaroti, kateri je slaboumen človek ravnotako dostopen, kakor zdrav. Listi ostalih strank so mnenja, da tu politika nima ničesar opraviti. — Značilno pa je, da socialnih demokratov ni bilo v zbornici v trenutku, ko se je predsednik grof Ballestrem spomiljal tega dogodka.

Zanardellijev program.

Novi italijanski ministerski predsednik je v četrtek predstavil zbornici svoje ministerske tovariše ter potem takoj razvil svoj program. Vlada hoče posvetiti vse svoje moči liberalni, reformatorni politiki, preosnovati pravosodje, predložiti zbornici razne davčne projekte. Znižati, oziroma povsem odpraviti hoče davščine, ki tarejo pred vsem nižje slojeve. Užtino na moko, kruh in druge testenine bo razun v 59 večjih občinah povsod odpravila, a tudi te pridejo v kratkem na vrsto. Poleg tega bo 274 občin proglasila za odprte. S tem provzročeni primanjkljaj blizu 47 milijonov lir bo pokrila s premembo davka od zapuščin v progresivnem smislu po francoskem in angleškem vzorcu ter z omejitvijo premij za trgovsko mornarico. Ceno soli bo skušala znižati od 40 na 20 centimov. Konečno je napovedal Zanardelli še nekaj socialno političnih načrtov. Pogodbam z zunanjimi državami se vlada ne bo izneverila. — To je v kratkih potezah program nove vlade, ki se pa ne bo dal tako lahko izvesti, kakor se zdi na prvi hip, akoravno bi ljudstvo iskreno pozdravilo olajšanje raznih neznosnih bremen. Primanjkljaja vladi ne bo mogoče pokriti. — Novo vlado je samo levica živahno pozdravila, ostali poslanci so molčali. Pri razpravi o vladni izjavi je rekel posl. Ferri v ime socialnih demokratov, da bo njegova stranka vsprejela novo vlado z dobrohotnim nezaupanjem (smeh), ker sedita v njeni sredi vojni in mornariški minister iz prejšnjega kabineta.

Dogodki v angleškem parlamentu.

Londonsko in sploh angleško časopisje se obširno peča z zadnjim burnim prizorom v angleški spodnji zbornici. Vladno časopisje neusmiljeno udriha po irskih racionalcih. Tako postopanje, pišejo vladne »Times«, je nedostojno zbornice, ako noče, da nje značaj pade pod nivó avstrijskega državnega zbora. Radikalna »Daily Chronicle« pravi, da so že davno minuli časi, ko so menili Irce s silo izposlovati koncesij od Anglije. Zadnji nastop je oropal Irce zadnjo iskro simpatije, ki smo jo gojili napram njim.

Venda, s svojima dvema vrhovoma podoben Šmarni Gori, izginjuje iz oči, kakor bi se potapljal v daljavi, mesto njega pa vstaja gorovje Monte Bérico, pod katerim je razprostrta Vicenza. Na okrog se širijo obraščeni griči, ki toliko prijetnejše denejo očesu, kolikor dalj je zrló poprej samo enolično planjavo. Od daleč se vzdigujejo višave z mogočnim zidovjem, kaj je to? Kaj pomenjajo ti kasteli, bastijoni, nasipi? V Veroni smo, v mestu, ki je mnogokrat kljubovalo sovražniku v trdnjavi, iz katere se je razlegal bojni vrišč, v vojaškem taboru, kjer je odmeval grom topov, pošiljajoč pozdrav upornikom. Reka Adiža (Etsch), ki priteče s Tirolskega, deli Verono v dva dela; ob času vojske so napeljevali vodo v okope med zidovjem. Vsa okolica, osobito zapadna in jugozapadna stran, je namočena s krvjo naših vojakov. Najhujše je bilo pri Custozzi 25. julija 1848, toda boj se je končal s slavno zmago Radeckega, ki je zagnal italijansko vojsko in njenega načelnika kralja Karola Alberta daleč nazaj v Lombardijo.

Glej, ondí se nekaj lesketa v populandanskem solncu, vedno bližje prihajamo vodni površini in kmalu smo na obrežju velikega jezera »Lago di Garda.« Vstavimo

List »Star«, ki pa ne trobi v vladni rog, pravi, da je Balfour odgovoren za zadnje škanđale. Nečuvno je, siliti poslance, naj votirajo ogromno svoto 17 milijonov, ne da bi se poprej mogli poučiti o vladni zahtevi in nje utemeljitvi. Vse res svobodoljubno časopisje se zgraža nad takim postopanjem. — Balfour hoče preprečiti nadaljne nastope opozicije s tem, da bo predsednik dobil oblast, naj izključi poslanca za — celo zasedanje. Dosedaj se sme to zgoditi le za teden dni. — Krasna »svoboda« v senci obožene straže.

Glasba.

Mladinski glasi. Uglasbil P. Angelik Hribar. (Ponatis iz »Angeljčka«.) I. zvezek Mladinske pesmi Jos. Stritarja. (S slikami.) — II. zvezek. Pesmi cerkvene in svetne. (Čveteroglasno. V Ljubljani 1901. Založilo društvo »Pripraviški dom.« Tiskala »Katoliška Tiskarna«. — Cena vsakemu zvezku je 40 h.

Č. P. Angelik Hribar je znan, da zadene v svojih skladbah dobro narodni slovenski duh. Njegove skladbe se odlikujejo po svojem prijaznem, domačem duhu; in ta pristni slovenski duh ljudstvo hitro spozna za svojega, in prav zato P. Angelikove pesmi ljudstvu jako ugajajo.

Tudi iz teh dveh zbirk veje svež slovenski duh, saj je č. P. skladatelj rabil pogosto narodne motive in nam jih zopet podal v lepi novi obliki. Semtertje se je tudi približal duhu srbskih narodnih pesmi, n. pr. v pesmi »Mlatiči«, I. zv., št. 9.

Seveda pri toliki množini niso vse pesmi enake vrednosti. Nekatere so pač nekako šablonske, ker se semtertje prevečkrat ponavljajo podobni motivi oziroma podobne figure, toda temu je vzrok besedilo pesmi, ker ima premalo ali nič liričnega značaja, vendar je pa č. p. skladatelj celo nekaterim takim vedel vdihniti živahen ritem in prijeten kolorit.

Nekatere pesmice prvega zvezka se posebnost odlikujejo po svoji živahnosti, svoji otroški preprostosti in naivnosti in izbornem izražanju mišljenja in čustvovanja otroške duše. Najbolj nam ugajajo št. 4, 7, 9, 14, zlasti vsled svoje šegave živahnosti. Težko bi tudi kdo bolje izrazil smešni napuh in strah mladega petelina kakor ga izraža št. 16. Isto tako so lepe št. 19, 22, 23, ker tako preprosto, a vendar tako pristrčno izražajo čustva nepokvarjenega otroškega srca. Med najbolj šesmemo tudi št. 30, zaradi dobro izražene naivnosti, ki otroci ž njo pogosto vzljubijo malenkostne stvari, da bi jih ne hoteli izgubiti po nobeni ceni.

Tudi v drugem zvezku so med svetimi pesmicami nekatere prav lepe, n. pr. št. 2, 10, 11, 13, zlasti zaradi svoje nagajivosti v drugem delu. Tudi št. 16 in zlasti 20 sta prijetni in ljubeznivi. Št. 21 »Češčena si Marija Ti!« spada med »Pesmi za šolsko mašo«, ker je i po svojem besedilu i po

kompoziciji cerkvenega značaja. Št. 15. pa ni kdovekaj. Cerkev značaj kažejo tudi sicer nekatere svetne skladbe n. pr., II. zv., št. 18.

Mašne pesmi so vse cerkvenega značaja, a vendar zložene v otroškem duhu. Najbolj nam ugajajo št. 3, 5, 8. Riharjevo je jako primerno priredil modernim cerkvenim zahtevam gledé melodike in harmonizacije. Po eno skladbo imajo med mašnimi še Gerbič, Schubiger in Kloss.

Vseh dvoglasnih pesmi je 30. Postavljene so preprosto a lepo. Posamezni intervali se lepo menjujejo, tako da ni preveč enolično. — Čveteroglasnih svetnih je 23, mašnih pa 13, a morejo se peti tudi eno, ali dvoglasno. Večina cerkvenih pesmi bo dobro došla tudi drugim cerkvenim zborom; pač pa bo treba za otroško petje zlasti nekatere svetne skladbe nekoliko nižje transponirati, da se mlada grla ne bodo preveč utrudila.

Take so te pesmice. Želimo le, da bi se zbirka razširila po naših slovenskih šolah in blažila s svojimi svežimi spevi nedolžna otroška srca in jih vnela za lepo domačo pesem. Fr. K.

Dopisi.

Z lga pod Ljubljano, 7. sušca. (Občinska volitev) Dne 7. t. m. se je vršila pri nas občinska volitev. Nad štiri mesece smo uže pričakovali tega dne, ker smo vedeli, da se nas bo oglasilo sto in sto, da nam liberalci več županil ne bo, in da vse liberalne odbornike rakom žvižgat pošljemo. Zmaga je bila v vseh treh razredih, izvoljeni so sami zanesljivi katoliško-narodni možje.

Dosedanji liberalni občinski matadorji so se dali voliti v tretjem razredu; ko so bili poraženi tu, komandirali so svoje po žganju duhteče možice zopet v drugem razredu za se. Soglasen poraz zopet tu. Ostaja jim še prvi razred. Napno vse moči. Oče Zdravje, ki je zatrjeval, da ne mara več županovati, oddal je dvakrat sam sebi glas, znani Minati in Gerbec volila sta samega sebe, toda zastoj ves trud: Naši možje so stali kot skala.

Grofov forstmeister Šauta, ki je ves čas pri komisiji sedel, je moral spoznati, da je njegovi komandi nad Izanci odalkenalo. Zastoj je pošiljal prejšnji večer volilne listke po hišah in po svojem valptu agitoval. Zastoj je pretel s svojimi očmi vsakemu našincu. Nič ni izdalo. Možje so stopali, ne boječ se pretenja, pred volivno komisijo in volili po svojem prepričanju. Les pa, s katerim je Šauta pretel, da ga ne bo oddajal, naj pa sam ima, mi imamo posojilnico in za denar dobimo blago, kjer hočemo. — Prilčno še kaj več o tej volitvi.

Iz Polja, 6. marca. Gostilničarju vevške restavracije se je zdel predpust prekratek ter si je omislil tudi za nedeljo 3. t. m. godbo in ples. Radovedni smo, je li dovolil ta ples g. župan Jakob Dimnik, od katerega bi pričakovali, da bi v prihodnje kot katoliški župan kaj takega ne dovolil. Ako pa ni dovolil tega, pa naj g. Dolničarja pokliče k redu! Toliko je nam znano, da kakih posebnih koncesij tovarniška restavracija nima. Gotovi delavci pa igrajo plačilno soboto zvečer vselej do ranega jutra, in marsikdo gre s praznim žepom domu.

V tovarniški restavraciji se sploh ne pozna policijska ura. Čudno je to, da se to dogaja ravno pred nosom c. kr. žandarmerije. Drugi gostilničarji so za vsako malenkost ostro kaznovani, a vevška restavracija je prosta, to pa menda zato, ker je nekako bolj gospodarska!

Gospod župan, vaša dolžnost je, da pazite na red v občini. Ako se pa pleše v postnem času, menda ni v smislu občinskega reda.

Pričakujemo torej, da poizveste, kje je dobil g. Dolničar za dan 3. marca t. l. dovoljenje za godbo in ples ter da je smel imeti gostilno odprto do 3. ure po polnoči. Mi smo si volili zato neodvisnega župana, da bi energično postopal, da se ne gode nerednosti.

Radovedneži Poljski.

Tedenski koledar.

Nedelja, 10. marca: 3. postna. Štiri-deset mučnikov; evang.: Jezus izžene hudobnega duha iz mutca. Luk. 11. — Ponedeljek, 11. marca: Heraklij m. — Torek, 12. marca: Gregorij I p. — Sreda, 13. marca: Evfrazija dev. — Četrtek, 14. marca: Matilda kraljica. — Petek, 15. marca: Longin m., Sv. petere rane Gosp. — Sobota, 16. marca: Hilarij in Tacij mm. — Solnce izide 15. marca ob 6. uri 16 min., zaide pa ob 6. uri 3 min. — Lunin spremin: Zadnji krajec 13. marca ob 2. uri 4 min. popoldne. — Musica sacra v nedeljo, 10. marca: V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Korolna maša brez orgelj, graduale in tractus. zl. A. Foerster, offertorium dr. F. Witt; po povzdigovanji »Bone Jesu«, zl. Evgen Frey. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Vokalno mašo »in honorem sancti Vigillii« v A-dur, zl. Fr. Schöpf, graduale in tractus »Exurge Domine«, zl. Ant. Foerster, offertorij »Justitiae Domini« zl. Fr. Schöpf.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 9. marca.

Ljubljansko potresno posojilo. Sinoči po sklepu lista nam je došla z Dunaja sledeča brzojavka: Odsek za uime, kateremu je izročena ljubljanska potresna zadeva, je imel včeraj dopoldne sejo, pri kateri sta bila prisotna od vlade sekcijski načelnik pl. Roza kot zastopnik notranjega ministerstva in dr. pl. Engel kot zastopnik finančnega ministerstva. Poročevalec Steiner je priporočil vse prošnje. Na vrsto je prišel posebej nujni predlog dr. Šusteršičev, kateri zahteva odpis, oziroma podaljšanje plačilnega roka za potresno posojilo na Kranjskem. Dr. Šusteršič je utemeljeval svoj predlog in zastopnik ljubljanskega mesta dr. Tavčar ga je podpiral. Na to je vladni zastopnik pl. Roza v daljšem govoru izjavil, da je stanje po potresu prizadetega prebivalstva vladni znano. Vlada je zato pripravljena, da dovoli še nekaj olajšav pri plačevanju, nikakor pa neče odpisati vseh posojil, ki so se dovolila po zakonu z dne 6. jul. 1895. Vladni zastopnik je končno izjavil, da je došlo vladi obširno poročilo od deželneega predsednika kranjskega gledé olajšav, ki se imajo dovoliti. Vlada se bo ravnala po istinitih razmerah in tozadavne sklepe storila v najkrajšem času. K sklepu se je poročevalcu poslancu Steinerju naročilo, da še pozveduje in poroča v prihodnji seji.

Volilce katoliškonarodne in krščanskosocijalne stranke opozarjamo na jutrišnji shod v »Katoliškem Domu«. Ker je na dnevnem redu poročilo o državi, zboru in o političnem položaju, pričakovati je, da se naši volilci shoda polnoštevilno udeležijo. Shod se prične ob 1/10. uri dopoldne.

Ljubljanski ulični napisi pred upravnim sodiščem. Včeraj je bila pred upravnim sodiščem obravnavana zaradi samoslovenskih napisov v Ljubljani. Kakor znano, je sklenil ljubljanski občinski svet, da se odpravijo dvojezični napisi in mesto njih napravijo samoslovenski. Deželni odbor je dne 15. avg. 1894 sklenil nasprotno in deželna vlada ter notranje ministerstvo sta razveljavila 3. oktobra 1899 in 10. jan. 1900 ponovljeni sklep občinskega sveta. Zoper to se je občinski svet pritožil na upravno sodišče, in to je včeraj zavrnilo pritožbo občinskega sveta. Kot razlog se navaja, da je bil sklep občinskega sveta očitno protizakonit, ker je bil veljaven pred njim odlok deželneega odbora. Ljubljana torej ne bo imela samoslovenskih napisov.

Imenovan je orožniški stražmešter v Oplotnici g. Dragotin Jirak namestniškim kancelistom.

Misijoni v Ljubljani. Po vsej deželi so se že z najlepšim uspehom vršili misijoni in duhovne vaje, in povsod se jih je ljudstvo udeleževalo z veliko vnemo. Tudi Ljubljana ne sme zaostati. Zato se bodo v nedeljo 17. marca (jutri teden) začeli misijonski govori po raznih ljubljanskih cerkvah. Dopoldne se začne milijon jezuitov, in sicer slovenski pri sv. Jakobu in nemški v stolnici, popo-

ludne pa začno Frančiškani pri sv. Petru, v Trnovem in v svoji domači cerkvi.

Nevarno obolel je podpredsednik deželneega sodišča gospod Pajk. Predvčerajšnjim je še čvrsto predsedoval porotnemu sodišču.

Umrli je v Ljubljani krojaški mojster gosp. Franc Watzl, oče novomeškega kapiteljskega vikarja čast. gosp. Frančiška Watzla. N. v m. p.!

Častno svetinjo za 40letno službovanje je priznal deželni predsednik gosp. J. Topolavcu, uslužbencu tukajšnje plinarne.

Zmaga pri volitvi v okrajni zastop. Dne 8. marca volili so trgi: Kozje, Pilštanj, Podsreda in Podčetrtek svoje zastopnike v okrajni zastop. Izvoljeni so sami možje katoliško-narodnega prepričanja, kar nas je navdalo s tem večjim veseljem, ker se je o priliki državno-zborskih volitev pokazal demoralizujoč upliv kozjanskega mogočnega v nepričakovani luči. Naprednjaki in nemčurji so sijajno pogoreli, kar je pristašem katol. narodne stranke v veliko zadoščenje za vse napade in obrekovanje v zadnji dobi. Ljudstvo je dokazalo, do koga ima zaupanje in ljubezen. Slava našim kremenitim značajem!

„Glasbena Matica“ v Ljubljani priredi danes III. redni koncert v zgornji veliki dvorani Narodnega doma pod vodstvom koncertnega vodje gospoda M. Hubada. Pri koncertu sodelujejo: gospa Jelena Klička-Nebeska, virtuosinja na harfo, gospod Tit Olszewski, operni pevec, pevska in šolska zbor »Glasbene Matice« in godba c. in kr. pešpolka št. 27. Spored: 1. Dr. Anton Dvořák: „Carneval“, overtura za veliki orkester, op. 92. 2. a) Jan. Terneček: „Češka rapsodija“, b) J. Klička: „Nocturno“, svira gospa Klička-Nebeska. 3. Dr. Gojmir Krek: a) „Misli“, b) „Zaprta so njena okenca...“, poje gospod Tit Olszewski, na klavirju spremlja gospod Jos. Procházka. 4. Anton Lajovic: „Adagio“. Za veliki orkester. 5. Ivan pl. Zajc: „Dolazak Hrvata“. 6. a) Smetana-Terneček: „Vltava“, simfonična slika za harfo; b) Ponitz: „Nordiska balada“, svira gospa Klička-Nebeska. 7. R. Wagner: „Presečen sem“, zbor iz opere „Tannhäuser“. 8. R. Wagner: „Pozdrav vesel dvorani...“. — Začetek točno ob 8. uri zvečer, konec ob 1/10. uri. — Cene prostorov: Sedeži od prve do tretje vrste po 4 K, od četrte do osme vrste po 3 K, od devete vrste naprej po 2 K; stojišča po 1 K; vojaške in dijaške vstopnice po 60 h. — Vstopnice se dobivajo v trgovini gospoda J. Lozarja na Mestnem trgu in na večer koncerta pri blagajnici.

Račun za Jeranovo dijaško mizo. Za mesec januarij je bilo plačati v ljudski kuhinji za hrano 379 K 24 h, za febr. 35 K 16 h, skupaj 730 K 40 h, za stanovanje za oba meseca 132 K, za hrano pri zasebnikih 154 K, za manjše stvari 25 K 50 h, torej znaša ves račun za januarij in februarij 1041 K 50 h. — Dohodkov je bilo v jan. 371 K, v febr. 262 K, skupaj 633 K. — Podpirani dijaki so prvo polletje dovršili splošno z ugodnimi uspehi, le nekaj malega jih je dobilo dvojke, katerim se je zato večinoma morala odpovedati nadaljna podpora. Ostalo pa je podpiranih vendar še nad 100, zato podpisano oskrbnitvo prosi blage mladino-ljube, naj se tudi v drugem polletju radi spominjajo ubogih dijakov z radovoljnimi darovi, tembolj, ker pri blagajnici straši primanjkljaj.

Ljubljana 9. marca 1901.

A. Kalan
oskrbnik Jeranove dijaške mize.

Tiskovne pravde v Mariboru. Pred mariborskimi porotniki bode 13. marca obravnavana proti »Slov. Gospodarju«, dne 18. marca pa proti »Südat. Post«.

Pred ljubljanskimi porotniki je bila včeraj obsojena Ivana Repe iz Hraš na tri mesece ječe, obtožena hudodelstva goljufije, ker je svoji znanki pod raznimi pretevezami izvajala denar.

Efektna loterija. Prošnje za dovolitev efektne loterije, tombole in drugih enakih iger je kolekovati prvo polo s kolekom za 2 K, vsako drugo z 1 K ter jih čim najpreje pred določenim dnevom vlagati pri politični oblasti prve instance (okr. glavarstvu ali mestnem magistratu). Samo naznanilo o prireditvi loterije ne zadostuje.

Umrli je v Krku poštni pristav g. Fran Šturm.

G. Anto Jaklič, urednik lista »La pensee slave« je nevarno obolel za pljučnico.

Štiri zlate poroke. Pri sv. Ani pod Ljubeljem so štirje zakonski pari, ki bodo letošnje leto obhajali zlato poroko. Vsi so dosedaj prav zdravi in pri teh letih izredno trdni.

Mrtvega v stelji so našli dne 16. februarja na Rečici pri Bledu pri Kristofu Janeza Žemva. Ranjki je bil doma z Breznice ter slaboumen ter je umrl gladi in vled mraza.

Nagla smrt V Novem mestu je na gloma umrl gostilničar Franc Jelenc. V gozdu v bližini Velikega Kala so našli mrtvega 61letnega posestnika Jožefa Pugalja. Na poti zadela ga je kap.

V Novem Mestu je umrla mati g. c. kr. deželnosodnega svetnika g. Rosina.

35 let župan je v Leskovcu, okraj Višnja Gora, posestnik Anton Dremelj. V obč. svetu je že nad 40 let.

Blagor Celja odvisen od volov. Trg Št. Jurij je prosil za dovoljenje treh novih sejmov. Mestni svet celjski je sklenil ugovarjati pri okrajnem glavarstvu, češ, da se s pomnoženjem govejskih sejmov v Št. Juriju mestu Celju očitno škoduje. Res, da leč je prišlo namško Celje, da je njegov blagor odvisen od volov.

Občinske volitve v Dobrlivasi. Pri obč. volitvah v Dobrlivasi na Koroškem je slovenska stranka žal propadla v II. razredu. Doslej so imeli Slovenci večino v odboru. Nemčurji, s pomočjo uradnikov, trgovcev, učiteljev itd., so delali z vsemi silami, z vsemi, tudi najasramnejšimi sredstvi! Udeležba je bila ogromna, kot vladni komisar je bil navzoč g. baron Ott. V III. razredu je zmagala slovenska stranka s 151 glasovi; nemčurji so imeli 109 glasov, zavrglo se jih je 15; vkup oddalo 275. V II. raz. so Slovenci propadli vsled izdajstva in nesramnosti nemčurjev. Od 98 volilcev tega razreda jih je prišlo 90; naša stranka je propadla za 6 glasov. V I. razredu obvladujejo sevé nasprotni »purgarji«, uradniki in učitelji. Volitev je trajala od pol 9. ure zjutraj do 8. ure zvečer.

Ljubljanske novice. Dva ognja v Ljubljani. Danes je naznanil paznik na Gradu telefonično ognjegascem, da gori v Hrenovih ulicah št. 12 in na Kongresnem trgu št. 5. »Presneta stvar«, mrmrali so Ljubljancani, »to je pa že preveč, odkar je magistrat proti pravilom ognjegasnega društva usilil dimnikarskega mojstra Striclja za načelnika ognjegasnega društva, imamo v Ljubljani v treh dneh tri požare«. »Ej, smolo ima magistrat«, pristavljali so drugi. »Kar prime, povsod se osrli. Ognjegasci imajo prav, da Striclja ne marajo, prej nismo imeli tri mesece nobenega ognja«. »Kaj pa gorje, vpraševale so ženice. »Dimniki, dimniki!«, upili so otroci. A skoro je do šaljivcev prišla še druga vest, ki se je glasila tako-le: »Dimnikarski mojster g. Spitzer je že včeraj zvečer naznanil vežbalcu ognjegasnega društva znanemu Mažaru, na listku, da bode žgal dimnike, a vežbalcu se menda ni vredno zdelo pogledati v listek. Tako se tudi ni nič ukrenilo, kar bi se bilo po naznanilu moralo storiti, in tako je prišlo, da je Ljubljancane prestrašila vest o dvakratnem ognju in da so ognjegasci trobili skoro po polovici Ljubljane. »Kaj pa«, šalili so se po tej vesti največji hudomušni, »kaj pa, ko bi vežbalec bil tako zvit in bi se s tem hotel prikupiti dimnikarju Striclju, ker se ta na dimnike spozna«. »Naj bo karkoli hoče«, končali so pogovor resnejši možje, »komanda in disciplina Stricljeva se je sijajno izkazala. Hribar je lahko take discipline vesel, mi je pa ne moremo biti«. — Umrli je v Ljubljani upokojeni vojaški računski svetnik g. Albert Löwenstein. — Okradeni hlapec. Hlapcu Janezu Bogataju na Raddeckega cesti št. 3. je nekdo iz kovčka v hlevu ukradel jopič v vrednosti 14 K. — Zgubila se je kratavata igla z briljanti, vredna 500 K. — Nesreča. Mitniškega paznika na Poljanski cesti št. 45, Jožefa Pluta je nek konj tako sunil v prsa, da se je Plut nezavesten zgrudil. — Našla sta se na cesti pod Rožnikom dva zlata prstana vredna 160 K. — Lončarici Brajerici je neznan človek odpeljal pretekle dni

glinaste robe v vrednosti 60 K. — Bogokletnež, ki je bil aretovan v Prešernovih ulicah, se piše Baštole. — Pri Tönniesu je včeraj padlo bruno na levo roko delavcu in mu zdrobilo tri prste. — Nezgod. Predvčerajšnjim se je poškodoval g. Mentonijev vajenec Miha Kreč, in danes se je poškodoval g. Doganov pomočnik Žlebnik Anton na roki z dletom.

Mestna ljudska kopelj. Od 23. svečana do 2. sušca letos oddalo se je v mestni ljudski kopeli vsega skupaj 360 kopel in sicer za moške 317 (prvih 222, kadnih 95), za ženske 43 (prvih 10, kadnih 33).

Največji cirkus sveta v Ljubljani. Svetovno slavni cirkus Barnum & Baley pride v Ljubljano 29. maja. Tu se bo mudil samo dva dni ter priredi posebne vlake iz Trsta, Gorice, Pulja, Koroške in Dolenjske. Njegovi reklamni jahači bodo jahali do 40 kilometrov daleč okoli Ljubljane.

Na včerajšnji živinski semenj so prignali 1199 konj in volov, 201 krav in 62 telet, skupaj 1462 glav živine. Kupčija z voli je bila zelo živahna, ker je došlo mnogo kupcev.

Kaj je z Ricmanji? »Primorskemu Listu« se piše iz Ricmanj: Zadnji odgovor »katol. Edinosti« krivoverskemu »Primorskemu Listu« nam je v marsičem odprl oči. Gospodje so nas dolgo časa begali in napravljali, naj odstopimo od tržaškega škofa in prestopimo v škofijo v Križevcih. Zdaj pa niti ne vedo, kako se imenuje tamošnji škof in kake narodnosti je. V dotični »Edinosti« pišejo njegovo ime; Drohobecski, dočim se njegovo pravo ime glasi: Drohobeczký. Mi spoštujemo vsakega katoliškega škofa, bodi katerekoli narodnosti, toda gospodje okolo »Edinosti«, katerim je le do narodnosti, bi bili vendar morali pogledati v koledar in tam bi bili našli, da je škof Drohobeczký rodom iz Karacsonyfalva. Prosimo tedaj učene gospode okolo »Edinosti«, naj nam povedo: 1. Kako se izgovarjati imeni: Drohobeczký in Karacsonyfalva? 2. S katerim odlokom nam je rimski papež Leon XIII. (Bog ga živi!) dovolil prestop k unijatam? Čudno je, da vi o tem veste, dočim mi v Ricmanjih ne vemo. 3. Kateri duhovnik opravlja v Ricmanjih službo božjo po unijatskem obredu, kakor poroča o vseh prilikah »Edinost«? Kje se ta služba božja opravlja? Čudno je zopet, da mi v Ricmanjih o tem nič ne vemo. Mi vidimo v cerkvi še vedno svojega starega dušnega pastirja, ki še vedno vse po starem opravlja. 4. Radi bi vedeli, ali so gospodje okolo »Edinosti« že vložili tožbo proti »Primorskemu Listu« ali ne? Na vsak način morajo zdaj tožbo raztegniti tudi na tržaškega škofa radi letošnjega pastirskega lista. Na ta vprašanja odgovorite! Dotlej pa hočemo biti zvesti svojemu tržaškemu škofu, ki je naše gore list.

Ogenj v Trstu. Včeraj dopoldne je nastal ogenj v nekem skladišču, napolnjenem z juto in kavo. Proti večeru so ogenj lokalizovali. Pri gašenju so bile ranjene štiri osebe.

Cesar ne pojde v Prago. Nemško-liberalni listi z vidnim veseljem poročajo, da na kompetentnem mestu ne vedo ničesar o nameravanem potovanju cesarjevem v Prago in da je dotična vest povsem neresnična. Menda so bili Čehom že nevošljivi.

V bodoči socijalno-demokratski državi se bodo prav prijetno imeli tudi stavci. To je v Nemčiji z jasnim vzgledom pokazal soc.-demokratski poslanec Schön-lank, ki je za svojo tiskarno naročil takozvano »Setzmaschine« in odpustil lepo število stavcev.

1500 trgovskih pomočnikov je na Dunaju imelo zborovanje, na katerem so bridko točili, da ne morejo dobiti — služb. Šli so tudi pred parlament, kjer so hoteli demonstrirati, a jih je policija razgnala.

Nevarnega ptička so po velikanskem naporu ujeli minuli četrtek v mali bavarski vasi Geisenhofen. Bil je to 25 let stari ropar Matija Kneissl, strah in groza cele gornje Bavorske. Od oktobra minulega leta je s svojimi številnimi pomočniki izvršil nebroj ropov in tatvin. Vedno oborožen se je vselej postavil v bran svojih zasledovalcem. Vsi poskusi, priti mu do živega, so

bili zaman. Sedaj ga je pa izšla neka ženaka, ki je pripadala njegovi »bandi« in se sprla z njim. Policijsko ravnanje v Monakovem je odredilo potrebno za nevarni lov. Večji oddelek orožnikov in stražnikov je zasledil neobljudeno hišo v imenovanu vasici, v katero se je skrila zasledovanec, ter jo obdal od vseh strani. Ob 9. uri dopoldne se je pričelo bombardovanje v treh oddelkih. 140 mož je streljalo celih 40 minut. Stene in streha so bile dobro prevrtnane. Kajpada so streljali privabili takoj številno množico na bojišče, ki je radovedno pričakovala, kdaj pride strahovitega zločinca. Ob 9. uri 40 min. se čuje povelje »Feuer einstellen« in šele sedaj si je upal polic. komisar Bossert s 36 možmi udreti v hišo. Kneissla so našli za pečo s prestreleno desno roko, vendar je z levico še ustretil iz samokresa, a ni nikogar zadel. Orožnik ga je ustrelil v spodnji del telesa. Kmalu so ga mej navdušenimi »hurrah« klici privedli iz zavetišča. Bil je popolno oslavljen. Zdravnik mu je obvezal rano. Prepeljali so ga na kolodvor v Nannhofen. Tu se je še spravil z Bogom in kakor zatrjujejo, skesan pričakoval zadnje ure. Mej potjo je ovadil nekaj svojih pomagačev, katere so kmalu prijeli in odvedli v zapor.

Nemški kulturonosci v Kini. V nemškem državnem zboru je prebral poslanec Bebel pismo nekega nemškega vojaka, katero pove, kakšen duh vlada med vojaki. »Pošlji mi vsaj pol metra klobas. Ne morem večno prenašati kišeške otroke na bodalu. Sicer se nam godi prav dobro. Za številno morjenje sem bil že odlikovan in za spretost v zažiganju hiš sem postal poddesetnik. Moj telečjak je že poln zlatih, srebrnih in medenih bogov. Dobro se imej. Končam, ker moram jutri zgodaj vstati, moramo namreč zažgati nekaj trgov in otroke, žene in starce metati v ogenj. To ti je komedija! Drugi zbeže. Ali naj ti prinesem kak cof? Li-Hung Čangu ga izrujem s koreninami! Pozdravlja Te Tvoj ljubljene Hun Hanns. — Bebel je dostavil, da je isti Hans služil v stotniji poročnika Rudorffa, ki je z lahkim ženskami zapravljal v gostilnah in kavarnah, radi dolgovi bil potem primoran zaročiti se s hčerjo komercienrata, ki je častnike odiral in na to, ker se ni hotel z židinj poročiti, se je s svojo priležnico vstrelil v vojašnici. Poslanec dr. Schädler je tudi pokazal na nenravnost vojakov v Obrenskih krajih ter zaklical: »Več jezuitov in manj poročnikov bi bilo treba!«

Časopis za vojake. Srbski vojaki dobe svoj časopis. Srbsko vojno ministerstvo je pod naslovom »Udanica« pričelo izdajati časopis za pouk podčastnikom in moštvo. Urednikom je imenovan g. Radosavljevič.

Vreme meseca marca. Falb za marec prorokuje: V prvi polovici marca bomo imeli sneg in deževje, semtertje tudi viharje. Sploh bode ves marec precej moker.

Morilec svoje žene oproščen. Pred porotniki v Dunajskem Novem mestu je stal te dni logar Viljem Zehetner, ker je ustrelil svojo ženo, ki mu je dala povod k ljubosumnosti. Zehetner je obravnavi s težavo sledil, ker ima razvito jetiko. Ko je pravil o svoji ženi, je bil tako razburjen, da se je konečno od onemoglosti zgrudil. Porotniki so ga soglasno oprostili.

Kaznovan zaradi prodaje slik. Rimski plemič princ Chizi je prešlo leto prodal nekemu Angležu Madono, slikano od Botticellija, za 252.000 mark. Na Italijanskem pa je zakon, ki prepoveduje take umetnine prodajati izven italijanskega kraljestva brez vladnega dovoljenja. Princ je bil zato pozvan na sodišče in obsojen, da dobljeno svoto izroči vladi.

Indijsko gledališče. Predstave v Indiji so brezplačne. Zastor se dvigne ob 9. zvečer in ne pade do 5. zjutraj. Ena edina drama traja včasih po sedem večerov. Slušatelji prinese s seboj postelje, da spé med odmori. Najljubše so Indijcem igre, v katerih se predstavljajo izredna dejanja kakega indijskega boga.

Kaj pa »inteligence«? Štajerski liberalci napovedujejo v »Narodu«, da bodo sedaj nastopili boj. Dopis iz Maribora imenuje »Slov. Gospodarja«, »farizeja« in »mariborsko cunjo«. Žičkarja imenujejo jezuita, Berks je »nemški vitez, ki je povsod, kjer

se kaj sveti in ženketi«. Obema izražajo svoje ogorčenje ter se lažejo, da je štajerska duhovščina v »narodnostnem boju pripravljena vsak čas tudi na najgršo izdajstvo«. Žičkar bo baje kriv, če začno liberalci odkrit boj. Tako so začeli zdaj štajerski Malovrhi. Dečkota, Robiča in Ploja pa ti ljudje hvalijo. — Španske nemirneže, ki so delali škandale proti jezuitom, imenuje »Narod« »inteligentno špansko javnost«, dobro čuteč sorodstvo med svojo in njihovo »inteligenco«. — Strahovita surovina mora biti žužemberški dopisnik »Narodov«. Vč. g. dekana Tavčarja, ki ga vsak dostojen človek čista, pobalinsko imenuje »Miha« in piše o kape-lanu, da se mu je zmešalo. — »Rodoljub« trga »Vzajemno zavarovalnico«. Med tem neumnim zabavljanjem mu je ušlo tudi sledeče: V sredi prve kolone trdi, da je »sila težko dobiti koncesijo«, v začetku druge pa pravi, da se »daje vsakemu židovskemu spekulantu ali pa drugod dogospodarivšemu poštenjaku«. Tako temeljita je naša »inteligence«. »Rodoljub« piše, da so duhovniki »nečistniki, lakomniki in sleparji«, da so Slovenci »z ognjem in mečem, s pravo zverinsko krutostjo prisiljeni« ostali katoličani, hvali nemške nacionalce za njih protiversko gonjo in proglašja, da mora duhovnike preganjati vsak, »kdor je udan Jezusu Kristusu« (!). Duhovnikom so več na »rcu« »psi in mačke«. kakor ljudje. Tudi »Rodoljub« grozi, da bo dal škofa zapreti. Na adresi koroških duhovnikov gre pač ta »Rodoljubova« notica: »Protestantsko cerkev bodo zidali zdaj v Beljaku, ker je tam že toliko ljudi izatopilo iz katoliške cerkve. To je vseh tistih slabih duhovnikov, ki imajo za vse mogoče reči časa, samo ne za to, da bi svojo službo vestno in pošteno opravljali.« Kdo seje neslogo med obmejnimi Slovenci? Odgovori, »Edinost«!

Sejmi po Slovenskem od 11. do 16. marca. Na Kranjskem: 11. na Raki, Motniku, Smuku, v Senožečah in v Rakitni; 12. v Drnovem pri Krškem, Kotredžu, na Veseli gori pri Rakovniku, v Radovljici, Kamniku, Turjaku in Spod. Logatcu; 13. v Črmošnjicah in Žireh; 14. v Št. Vidu pri Vipavi; 15. v Ložu. — Na slov. Štajerskem: 11. v Št. Juriju ob Tabru, Kapeli pri Brežicah, Spod. Poljskavi, Dobu pri Hrastniku in v Kostivnici; 12. v Št. Juriju ob južn. žel.; 15. v Zdolah. — Na Koroškem: 11. v Št. Mohorju; 12. v Lavamintu; 13. v Gmintu; 14. pri Sv. Andreju. — Na Primorskem: 11. v Palmi in Ajdovščini; 12. v Sežani; 15. v Borštu; 16. v Gorici (8 dni).

Društva.

(Okrajna hranilnica in posojilnica v Škofji Loki.) V mesecu januariju t. l. vložilo je 96 strank 45.522 K 43 h; dvignilo 13 strank 6383 K 98 h; izplačalo se je 9 strankam posojil 29.540 K; saldo blagajnice dne 1. februarja 17.460 K 68 h; prejemki za mesec februarja 1901 60.116 K 6 h in izdatki 76.152 K 9 h; denarni promet 153.728 K 83 h; stanje hranilnih vlog 94.618 K 82 h; stanje posojil 63.076 K; saldo blagajnice 1. marca 1901 1424 K 64 h. Število zadruženikov 61.

Darovi.

G. Avg. Šinkovec, župnik na Jesenicah 10 K. — G. prof. dr. Aleš Ušeničnik 10 K. — G. V. Steska, knez-škof. tajnik 10 K. — Na čast sv. Jožefu 10 K. — G. Val. Aljančič, župnik na Dobravi 5 K, na mesto venca na grob pok. župnika Debeljaka. — Bog plačaj!

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 9. marca. Poslanec dr. pl. Fuchs je bil soglasno izvoljen predsednikom kontrolne komisije za državni dolg.

London, 9. marca. Zadnja seja spodnje zbornice minuli četrtek je bila dokaj burna. Trajala je do šeste ure zjutraj. Sprejet je bil, kakor je bilo pričakovati, predlog prvega lorda Balfoura, naj se vsi oni poslanci, ki se pregreše proti poslovnemu redu in se siloma ustavljajo eventualnemu izključenju od sej, izključijo iz zbornice za celo zasedanje. Za predlog je glasovalo 264, proti 51 poslancev.

London, 9. marca. Listi poročajo iz Pretorije: Včeraj zjutraj sta se sošla Kitchener in Botha, kateremu je prvi dovolil sedemdnevno premirje, da se more posvetovati z ostalimi burskimi voditelji glede splošne kapitulacije.

London, 9. marca. Kitchener brzojavlja: Buri so napadli Lichtenburg. Napad se je izjalovil. Na angleški strani sta ubita dva častnika in 14 mož. 20 je ranjenih. Padel je burski general Celliers. — French poroča, da je »ugrabil« 2 topova, več pušk, streljiva, konj in goveje živine.

Cradook, 9. marca. Buri so zasedli predvčeršnjem Maraisburg.

Zaročenca.

(I promessi sposi.)

Milanska povest iz sedemnajstega veka. — Laški spisal Alessandro Manzoni. prevel I. B.—č.

(Dalje.)

Renzo jih najprej pelje k svojemu prijatelju, ki jih pogosti. Obljubiti jim mora, da pride vsak dan k Luciji in da bode obedoval v njih družbi.

Po sprehođu obedujejo. Renzo odide, a ne pové, kam. Ženske klepetajo, premišlujejo, kako bi prevarile don Abbondia, potem pa se odpravijo.

»So že tu!« — misli si don Abbondio, in prijazno sprejme vse tri, posadi jih in začne govoriti o kugi, izprašuje Lucijo, koliko je pretpela; tudi tujka govori. Seveda pové don Abbondio tudi svoje doživljaje in častita Agnesi, da je tako srečno ušla.

Pogovor se vleče, a obe starejši ženi vedno prežite na ugodno priliko. Naposled jedna prebije led. A don Abbondio je gluhi; on ne odreče in ima vedno pri rokah nove izgovore in se zvija kot kača. »Treba bo«, reče on, »rešiti ga izгона. Vi, gospa, ste iz Milana in veste, kako te stvari gredo, in vam lahko gre na roko ta ali oni veljavni plemenitaš. Na ta način se dá vse popraviti. Dá se pa krajše narediti brez vsch sitnostij. Ker se zaročenca in Agnese hočejo izseliti — saj naša domovina je tam, kjer se nam dobro godi — lahko bi se vse tam naredilo, kjer pregnanstvo ne velja. Ne vem, kdaj se bo lahko ta poroka sklenila, a rad bi, da bi se to zgodilo v miru. Če pa sedaj ime Lorenzo Tramaglino izgovorim pred oltarjem, ne mogel bi mirno spat. Vse dobro mu želim, in ne maram ga spraviti v zadrego. Saj vidite, otroci!«

Agnese in vdova skušate pobiti te razloge, a don Abbondio se jima izvije. Nikamor ne pridejo.

Naenkrat urno vstopi Renzo in pri-nese neko novico: »gospod markiz *** je prišel.«

»Kaj to pomeni? Kdaj je prišel?« vpraša don Abbondio.

»Prišel je v svoj grad, ki je bil preje don Rodriga. Ta markiz je namreč njegov dedič. Jaz bi bil zadovoljen, če bi res umrl kot kristijan. Jaz sem že zmolil zanj par očenašev, sedaj pa bodem še De profundis. Ta markiz je pameten mož.«

»Res«, reče don Abbondio: »večkrat sem slišal, da je res dober človek stare korenine. Toda ali je res?«

»Ali ne verujete cerkovniku?«

»Zakaj?«

»Ker ga je videl na svoje oči. Bil sem tam; šel sem tja, ker sem si mislil, da bodem tam kaj izvedel. Več mi jih je to povedalo. Potem sem srečal Ambrogia, ki ga je gori sam videl, kako je gospodaril. Ali hočete slišati Ambrogia? Zvunaj čaka.«

»Čujmo ga!« reče don Abbondio. Renzo pokliče cerkovnika, ki vse potrdi, dostavi še nekaj, in prežene vse dvome. Potem odide.

»Ah! Torej vendar je umrl!« vsklikne don Abbondio. »Glejte, kako Bog naposled vse ljudi vzame k sebi! To je velika tolažba za celo okolico, saj z njim ni mogel nihče živeti. Kuga je bila velika šiba božja, a tudi dobra metlja. Pometla je ljudi, kojih bi se z zlepa ne znebili: mlade, čvrste, nadpolne ljudi. Kdor bi jih pokopal, ta je sedaj še v semenišči, uči se še-le latinski. Kakor bi pihnil, izginilo jih je kar po sto. Več ne bode hodil okrog s svojimi bravi, oholo in ponosno, kakor bi imel palico v hrbtu, več ne bode preziral ljudij, kakor bi mu bil cel

svet pokoren. Njega ni več, a mi smo še tu. Več ne bode poštenim ljudem pošiljal taci poročil. Vsem nam je bil nadležen; sedaj se lahko pové.«

»Odpustil sem mu iz srca«, reče Renzo. »To je bila tvoja dolžnost«, odgovori don Abbondio. »Hvala Bogu, da nas je odrešil. Storite sedaj, kar hočete! Če treba, vaju takoj poročim. Kar se tiče izгона, uvidim, da ti sedaj nihče ne more do živlega; na to ni treba več misliti tem bolj, ker je mej tem izšel oni milostljivi ukaz o priliki infantovega rojstva. In kuga! Kuga! Veliko stvari je poravnala. Torej, če hočete — danes je četrtek — v nedeljo vaju okličem v cerkvi. Kar se je zgodilo davno, sedaj več ne velja. V tolažbo mi bode, če vaju poročim.«

»Saj veste, da smo radi tega prišli«, reče Renzo.

»Dobro, jaz ti ustrezem. Precej sporočim Njegovi eminenciji.«

»Kdo je ta eminencija?« vpraša Agnese.

»To je naš kardinal nadškof«, reče don Abbondio. »Bog nam ga hrani!«

»Oho! Oprostite«, zavrne ga Agnese.

»Če prav ne vem mnogo, vendar vas zagotavljam, da ne pravi tako. Ko sem imela drugič z njim govoriti, kot govorim z vami, potegnil me je neki duhovnik v stran in me poučil, kako naj mu rečem, namreč: vaša vzvišenost in monsignore.«

(Dalje prih.)

Umrli so:

V bolnišnici:

5. marca. Ivan Šinkovec, stražnikov sin, 6 let, škrlatica. — Ivan Höger, kolar, 78 let, ostarelost. 6. marca. Anton Papež, gostač, 61 let, jetika.

Cena žitu na dunajski borzi

dné 8. marca 1901.

Za 50 kilogramov.

Pšenica za pomlad	K	7-79	do K	7-80
» za maj-junij	»	7-89	» »	7-90
» za jesen	»	7-99	» »	8-00
Rž za pomlad	»	7-80	» »	7-81
» za maj-junij	»	7-76	» »	7-77
» za jesen	»	7-04	» »	7-06
Turšica za maj-junij	»	5-49	» »	5-50
» za julij-avg.	»	5-59	» »	5-60
Oves za pomlad	»	6-62	» »	6-63

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m, srednji zračni tlak 736-0 mm.

Čas opazovanja	Stanje barmetra v mm.	Temperatura po Celziju	Veterevi	Nebo	Palata v 24 urah
8. 9. včer.	729-0	1-5	sl. zah.	del. jasno	
9. zjut.	729-7	1-8	sl. jug.	oblačno	7-3
2. popol.	734-2	4-0	sr. jug.		
Srednja večerajšnja temperatura 1-9					normale: 2-4

Tržne cene v Ljubljani.

Tedensko poročilo

od dné 3. marca do dné 9. marca

	K	h		K	h
Goveje meso I. v. kg	1-48	Pšenična moka 100 kg	27-		
» II. » »	1-8	Koruzna » »	16-60		
» III. » »	1-	Ajdova » »	29-80		
Telečje meso » »	1-28	Fizol, liter » »	-20		
Prasičje » sveže » »	1-24	Grah, » » » »	-		
» prek. » » » »	1-40	Leča, » » » »	-		
Kostrunovo meso » »	-80	Kaša, » » » »	-20		
Maslo » » » »	2-	Ričet, » » » »	-20		
Surovo maslo » » » »	2-	Pšenica » » » »	16-		
Mast prasičja » » » »	1-30	Rž » » » » » »	14-80		
Slanina sveža » » » »	1-22	Ječmen » » » » » »	14-40		
» prekajena » » » »	1-40	Oves » » » » » »	14-40		
Salo » » » » » » » »	1-20	Ajda » » » » » » » »	12-60		
Jajce, jedno » » » » » »	-6	Proso, belo, » » » » » »	17-		
Mleko, liter » » » » » »	-20	» navadno » » » » » »	14-		
Smetana, sladka liter » » » » » »	-80	Koruzna » » » » » » » »	12-80		
» kisl » » » » » » » »	-80	Krompir » » » » » » » »	5-		
Med » » » » » » » » » »	-kg	Drva, trda, m ³ » » » » » » » » » »	8-		
Piščanec » » » » » » » » » »	1-80	» mehka, » » » » » » » » » »	-		
Golob » » » » » » » » » »	-50	Seno, 100 kg » » » » » » » » » »	4-40		
Baca » » » » » » » » » »	-	Slama, » » » » » » » » » »	4-40		
Zajec » » » » » » » » » »	-	Stelja, » » » » » » » » » »	-		

Sprejme se

255 1-1

učenec

v trgovino z mešanim blagom.

Kje — pove upravništvo »Slovenca«.

Dobro ohranjena

garnitura,

obstoječa iz zofe in štirih fotelov, se prodá po nizki ceni. — Kje — pove upravništvo »Slovenca«.

249 3-1

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

VABILO

na

redni občni zbor

„Hranilnice in posojilnice v Št. Petru,

registr. zadruga z neomejeno zavezo,

ki se bode vršil

v nedeljo dné 24. marca 1901

ob 3. uri popoldne

v tukajšnji šoli.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo računskega pregledovalca.
3. Potrjenje računa za leto 1900.
4. Volitev načelstva, računskega pregledovalca in njega namestnika.
5. Prememba pravil.
6. Razni nasveti.

V Št. Petru, dné 8. marca 1901.

Načelstvo.

256 1-1

Opomba. Ako bi ne došlo ob določenem času zadostno število zadrugnikov, se prične ob 4. uri drugi občni zbor natančno po zgorajem „Vabilu“ ne glede na število navzočih zadrugnikov.

Vabilo

na

VI. redni občni zbor

„Hranilnice in posojilnice na Blokah,

registr. zadruga z neomejeno zavezo“,

kateri se vrši

v nedeljo dné 24. marca 1901

ob 3. uri popoldne

v zadrugnih prostorih.

Vspored:

1. Poročilo načelstva.
2. Prememba pravil.
3. Odobritev računa za l. 1900.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti in nasveti.

Na Blokah, dné 9. marca 1901.

Načelstvo.

VABILO

na

II. redni občni zbor

„Kmetijskega društva na Blokah,

registr. zadruga z omejeno zavezo“,

ki bode

v nedeljo dné 24. marca 1901

ob 4. uri popoldne

v zadrugnih prostorih.

Vspored:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev računa za l. 1900
3. Volitev načelstva, nadzorstva in razsodništva.
4. Slučajnosti in nasveti.

Na Blokah, dné 9. marca 1901.

Načelstvo.

Priznane dobre in cenene

ure

švicarskega izdelka

z 2 letnim jamstvom priporoča

H. Suttner, urar

..... v Kranju

solidna domača eksportna hiša za ure, zlatino, srebrnino in optično blago.

Velik ilustrovan cenik na zahtevo zastonj in franko. 250 10-1

Cisto medicinsko ribje olje.

Deželna
lekarna

pri Mariji
Pomagaj

Čubar, Hrvatsko, septembra 1900.

Blag. g. Milan Levstek, lekarnar v Ljubljani.

Iz srca se Vam zahvaljujem za dobroto Vašog neprecenjeno dobrog in pristnog medicinskega ribjega olja, katerega že die časa samo iz Vaše dobro znane lekarnarje naročam in uporabljam za sebe in svojo rodino sigurnim učinkom. Isto je prijetnega ukusa in lahko prebavljivo. Prosim, pošljite mi zopet šest steklenic za 2 gld. 50 kr.

Pozdravljam in ostajam Vam udani

839 25 Anton Ožbolt, trgovec in posestnik.

Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Razpošilja vsak dan z obratno pošto

dež. lekarna pri Mariji Pomagaj

Mr. Ph. M. Leusteka v Ljubljani.

Resljeva cesta št. 1., poleg mesarskega mosta.

MATTONIJEV

GISSHÜBLER

naravna

alkalična kislina

je

najboljša mizna in osvežujoča pijača,

10 10

katera je preskušena pri kašlju, vratnih boleznih, želodnem in mehurnem kataru.

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih. Prospekti zastonj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lassnik-u v Ljubljani.

Dr. Fran Poček

kazenski zagovornik

pisarna dr. Fran Papež

Ljubljana, Valvazorjev trg.

226 3-1

LINIMENT. CAPSICI COMP.

iz lekarne Richter-jeve v Pragi,

pripoznano izvrstno bolečine olajšujoče mazilo je dobiti steklenica po K - 80, K 1-40 in K 2- v vseh lekarnah. Zahteva naj se to 105 21-6

splošno priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvornih steklenicah z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richter-jeve lekarne ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah s to varstveno znamko kot pristni izdelek. 296 (10-1)

Richterjeva lekarna pri zlaten levi v Pragi, Elizabethstrasse 5.

Vila na Bledu!

Lepa pred par leti novo zidana vila „Danica“ z 12 sobami, 2 kuhinjama, kletjo, vsa nanovo opravljena, z lepim vrtom in krasnim razgledom na Triglav in planine se iz proste roke

proda.

Več pove gospe Marija Skale v Ljubljani.

241 3-1

Drože

(Frucht-Presshefe)

vsak dan sveže, najboljše kakovosti, priporoča tovarna spirita in droži v Račjah (Kranichsfeld) na Stajerskem.

Naročila naj se naslavljaajo na zastopn. g. F. S. Rojnika v Ljubljani Pred škofijo 22.

185 10-7

Oklopju slična barva za zidovja,

katere boja je nespremenljiva, stalna in vremena, ter neodkršljiva, je priporočljiva posebno stavbinskim podjetnikom, zidarjem, moštrm, hišnim posestnikom itd. Poraba je tako preprosta, da lahko vsako sam z njo prevleče vnanje dele poslopjega zidovja. Edina prodaja pri trdki BRATA EBERL v Ljubljani, Franciskanske ulice.

Vnanja naročila proti povzetju 228 10 11-9

C. in kr. priv. umivalna voda za konje.

Cena steklenici 2 K. 80 h

Kwizdov restitucijski fluid

je tekočina, že 40 let v rabi po dvornih, vojaških in civilnih konjskih hlevih, s katero se krepčajo konji po velikem trudu, ali če si zvinijo nogo, če jim odrevene kite itd. Ta tekočina dela konja sposobnega za izredne uspehe pri dirkah — Pristen je fluid le z gori označeno varstveno znamko in je dobiti po vseh lekarnah in prodajalnicah dišav v 1. Avstro-Ogerski. 630 20-12

Glavna zaloga

Franc Jan. Kwizda,

c. in kr. avstr.-oger. kr. rumun. in knežji bulgarski dvorni založnik, lekarnar v Korneuburgu pri Dunaju.

Vsaka gospodinja in mati

se mora blagrovati, katera rabi z ozirom na zdravje, varčnost in dobri okus Kathreiner-Kneippovo sladno kavo (pristno samo v znanih izvornih zavitkih).

ANT. PRESKER
 krojač v Ljubljani,
 Sv. Petra cesta št. 6
 se priporoča preč. duhovščini
 v izdelovanje vsakovrstne
duhovniške obleke
 iz trpežnega in solidnega
 blaga po nizkih cenah.
 Opozarja na veliko zalogo
zgotovljene obleke
 posebno na **haveloke** v naj-
 večji izbiri po najnižjih cenah.
 7 20

Blago za
moške obleke,
 kakor kamgarn, štof, ševijot,
 loško blago (gorenjski ševijot),
 v veliki zalogi po cenah brez
 enakosti, se prodaja pri 229 7-2
R. Miklavc,
 Ljubljana, Špitalske ulice št. 5.

Leopold Trafnik
 pasár in srebrar
 v Ljubljani, Sv. Petra cesta 27
 se priporoča prečistiti du-
 ho-ščini, cerkvenim pred-
 stojništvom in dobrotnikom
 cerkv v strokovno umetno
 izdelavo raznovrstnega
cerkvenega
orodja,
 kakor:
 tabernaklje, mon-
 štrance, kelihe,
 svečnike, lestence,
 svetilke itd.
 iz zanesljivo najboljšega ko-
 vinskega blaga.
 V zalogi pa ima mnogo že
 izgotovljenih, krasnih
 predmetov.
 Stare predmete prenavlja,
 posreblja in pozlata po naj-
 nižji ceni.
 Slavnemu občinstvu pa priporoča **lastne izdelke**
 in **veliko zalogo električnih svetilk** v raznih
 oblikah, **premoreja tudi stare svetilke** v uporabo
 električne razsvetljave. — Postržba zanesljivo točna,
 cene nizke. 133 30—6

Kneza Janeza Liechtenstein-skega
tovarna za glinaste izdelke
in opeko 779 24-10
„Unter-Themenau“
 pri Breclavi (Lundenburg)
 priporočila:
 Mozaik- in tako zvane „Feinklinker“-
 plošče v najljepši izvršitvi za vsakovrstno
 tlačenje, zlasti za
cerkve in samostane.
 Taka dela je tovarna že izvršila po cerkvah
 v Brumovi, Mariavölgy, Kromeriu in Ostak-
 ringu; v klavirni Brnski; po kolodvorih
 v Olomouci, Prerovu, Krakovu; v samostanih
 Kolomea, Stara Wies, Mödlingu, Brezah,
 Tarnopolu; po bolnišnicah v Krakovu,
 Koložu in Benu.
 Dvakrat posteklene cevi iz kamnine,
 nastavke za peči, školjaste posode za stranišče.
 „Klinker“-opeka, pečnice in stranice
 za ognjišča v razni izvršitvi.
 Zarezna strešna opeka, navadna opeka,
 posteklena in ne posteklena, najboljše vrste
 Ceniki in troškoveniki na razpolago.
 Delavcev okoli 700.

HERBABNY-jev
 podfosfornasto-kisli
apneno-železni sirup
 Ta 31 let z največjim uspehom rabljeni prsni
 sirup raztaplja slez, upokojuje kašelj, po-
 manjšuje pót, daje slast do jedi, pospešuje
 prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi.
 Železo, ki je v sirupu v lahko si privajajoči
 obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raz-
 topljive fosforno-apnene soli, ki so v njem,
 pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo
 narejanje kostij.
 Cena steklenici 2 K 50 h. po pošti 40 h
 več za zavijanje.
 Prosimo, da se
 vedno izrecno zahteva Her-
 babny-jev apneno-že-
 lezni sirup. Kot znak iz-
 vora se nahaja v steklu in
 na zamašku ime „Her-
 babny“ vtisnjeno z vzvi-
 šenimi črkami in nosi vsaka
 steklenica poleg stoječo
 uradno registrirano varstveno znamko
 na kateri znamenja naj se blagovoli paziti.
 Osrednje skladišče (1)
 Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“
 VII./1, Kaiserstrasse 73 in 75.
 V zalogi skoro v vseh lekarnah na Dunaju, v
 Ljubljani in drugod. 120 20—15
 V zalogi je nadalje pri gg. lekarnarjih: v Ljubljani:
 A. Mardetschlager, Gabr. Piccoli, Ubald pl. Trakóczy,
 J. Mayr; Celje: O. Schwarzl & Co., M. Rauscher;
 Reka: F. Prodám, G. Prodám, A. Schirler, Ant.
 Mizzan; Breze: G. Eisässer; Sovodnj: F. Kordon;
 Celovec: P. Hauser, P. Birnbacher, J. Kometter,
 V. Hauser; Novo mesto: A. pl. Sladoviz; Št. Vid:
 A. Reichel; Trbiž: J. Siegl; Trst: C. Zanetti, A.
 Suttina, A. Filippi, J. Serravallo, E. pl. Leitenburg,
 P. Prendini, M. Ravasini; Beljak: Jobst & Schneider,
 L. Assmann; Črnomelj: F. Haika; Velikovec: J.
 Jobst, Volšperk: J. Huth.

Oklic.
 Oddanje v zakup **Jurij Jankovičevih posestev**, obstoječih iz hiše, gospodar-
 skih poslopij v Ljubljani št. 27, Kolodvorske ulice, potem njiv in travnikov,
 razun borštov, in prodaja vse premičnine, določi se na dan
14. marcija 1901 dopoldne ob 10. uri
 in če treba, naslednje dni, v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 27.
 Najemni pogoji se lahko pregledajo pri sovaruhu gospodu **Alojziju Vodnik-u**,
 Kolodvorske ulice št. 28, ali pa v pisarni c. kr. notarja **Schoenwetter ja** v Ljubljani.
 Premičnina, med katero se nahaja precej konj in vóz, plačati in odstraniti mora
 se takoj.
 Ponudniki naj si ogledajo posetstvo in zemljišča pred dražbo, ker se vrši na domačiji
 in ne na lici mesta posameznih njiv in travnikov.
 Potrebna pojasnila dá gosp. **Alojzij Vodnik**.
 C. kr. okrajna sodnija v Ljubljani, oddelek I,
 dné 6. marcija 1901.

SOCIJALIZEM
 Spisal dr. Iv. Ev. Krek.
Prvi snopič
 izide o Veliki noči.
 Naročnina 30 h za snopič, obse-
 gajoč dve polj.
 Izdaja „Kršč. soc. zveza“ v Ljubljani.
 Oglase in naročnino sprejema Luka Smolnikar,
 stolni vikar v Ljubljani.

Na prodaj je 240 3—1
čevljarska delavnica
 v Vipavi.
 Radi smrti moževe prodam čevljarsko
 delavnico, katera je v najboljem stanju in z
 vsem najpotrebnejšim novim orodjem ter z
 dvema strojema oskrbljena.
 Pogoji so jako ugodni. Več se poizvé
 pri vdovi **Ivani Kavšek**
 številka 103 v Vipavi.
Tokajski konjak
 zdravilski
 in pristni francoski, trdke
Bisquit Dubouché & Comp.
 po najnižjih cenah pri
Peter Lassnik-u
 v Ljubljani. 211 9—2

Razglas.
 Podpisani odsek za **zgradbo nove kuratne hiše na Velikem Ubeljskem**,
 pošta Razdrto, Kranjsko razpisuje
 na dan 14. marca 1901, ob 10. uri dopoldan
 javno zmanševalno dražbo za zidavo nove kuratne hiše.
 Stroški so proračunani:
 mojsterska dela na 5400 K
 materijal na 3400 „
 dnine in dovažanje na 2000 „
 Skupaj . 10800 K
 Dotični podjetnik mora vložiti 5% kaucijo. Pogoji in načrti so na razpolago 8 dni
 pred dražbo pri podpisaneu načelniku.
 Na Velikem Ubeljskem dné 21. februarja 1901.
 Za stavbinski odsek:
Karl Premrov, načelnik.

Patentirane
ročne in nahrbtnne
stroje za žvepljenje
 proste in dvojnate
 patentirane Peronospora - aparate
 najnovejšega sestava
brizgalnice za žvepleno-ogljik (injektorji)
 zoper filoksero 80 20—5
aparate za streljanje ob hudi uri
 Posebne brizgalnice za sadno drevje in vsa druga orodja za sadje- in vinorejo
 pošilja po najnižjih tovarniških cenah
IG. HELLER, Dunaj II. Praterstrasse 49.

J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice
 so že mnogo let obče znane in je le malo družin, kjer bi ne imeli tega lahke in milo de-
 lujočega domačega zdravila v hiši, katerega zdravniki ljudstvu priporočajo zaradi posledic
 težkega prebavljanja in telesnega zaprtja. Teh kroglic, ki so znane pod imenom
 Pserhoferjeve kroglice ali kričistilne kroglice, stane 1 škatlica s 15 krogli-
 cami 21 kr., 1 zavoj s 6 škatlicami gld. 1-05. Ako se svota vnaprej pošlje, velja s poštnino
 vred: 1 zavoj kroglic gld. 1-25, 2 zavoja gld. 2-30, 3 zavoji gld. 3-35, 10 zavojev gld. 9-20.
 Pouk za rabo je priložen.
 Edini izdelovalec in razpošiljevalec:
J. Pserhofer-jeva lekarna
 na Dunaju, I., Singerstrasse šte. 15.
 Zahtevajo naj se izrecno „J. Pserhoferjeve odvajalne kroglice“
 ter naj se pazi, da ima vsaka škatlica na pokrovu rdeče tiskano ime J. Pserhofer, kakoršno
 je tudi na navodilu za uporabo. 86 10—6
Balzam za ozeblino J. Pser-
 hoferjev
 1 lonček 40 kr., franko poslan 65 kr.
Trpotčev sok, J. Pserhofer-jev,
 steklenica 50 kr.
Balzam za gušo J. Pserhoferja,
 steklenica 40 kr.,
 franko posl. 65 kr.
Stolovi kola - preparati
 izvrstno krepčujoči želodec in živce. Liter
 kola-vina ali izlečka 3 gld., pol litra 1 gld.
 60 kr., četrt litra 85 kr.
Grenka želodčna tinktura
 J. Pserhoferja (preje življenjska esenca).
 Lahkotno odvajajoče sredstvo, oživlja in
 krepi želodec, ter pospešuje prebavljanje.
 Stekl. 22 kr., dvanajst stekl. gld. 2-—
Balzam za rane J. Pserhoferja,
 stekl. 50 kr.
Tannochinin-pomada J. Pser-
 hofer-
 jeva, najboljšo sredstvo za rastlās, lonček 2 gl.
Zdravilni obliž za rane
 pok. prof. Steudela, lonček 50 kr., franko
 poslan 75 kr.
Universalna čistilna sol
 A. W. Bulricha, domače sredstvo proti
 slabemu prebavljanju. Zavoj gld. 1-—

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
**blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte** itd.

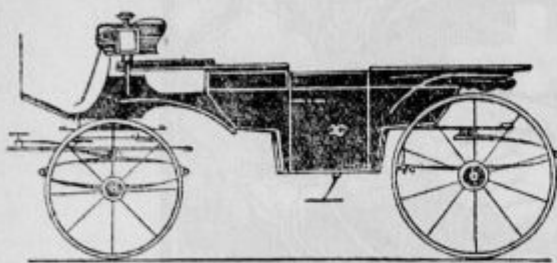
sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in poštено po najnižji ceni
bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih
ozirajo na domačo trdko ter ne uvažujejo tujih trdk, dru-
štev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenjejšo postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bo hvala tudi za najmanjše naročilo.
Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 502 52-41

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfve ulice 4.

F. Wisjan sedlar

v Ljubljani, Rimska cesta 11

priporoča sl. občinstvu in zlasti preč duhovščini

svojo zalogo izdelanih

**„landauerjev“, koleselnov
in na pol kritih vóz**

ter izdeluje vsa v njegovo stroko spadajoča dela
v najlepšem slogu in po nizki ceni. 247 3-1

Razglas.

Pri šolskem poslopu na Dobravi pri Kropi se bodo oddajala razna dela, kakor
podzidava tega poslopa pri enem traktu in druge manjše poprave potom

minuendo licitacije

dné 20. marca t. l. ob 9. uri

na lici mesta upravičenemu stavbeniku ali pa zidarskemu mojstru.

Proračun 1200 K ima na ogled podpisani krajni šolski svet. Varščine treba po-
ložiti 5%.

Krajni šolski svet na Dobravi pri Kropi

dné 5. marca 1901.

Predsednik: V. Aljančič.

Kreditno društvo kranjske hranilnice v Ljubljani.

214 3-2

Obvestilo.

Na poziv ravnateljstva kranjske hranilnice vabijo se vsi
p. t. deležniki kreditnega društva kranjske hranilnice (Creditverein
der kranjschen Sparkasse in Laibach) v nedeljo 17. marca t. l.
ob 10. uri dopoldne na

izvanredni občni zbor

v zbornico kranjske hranilnice.

Od leta 1898. sem odmerja se društvu neslišano visoka
dohodarina in doklada; tako je n. pr. davek za leto 1900.
odmerjen na 8,395.47 K., dasi bilanca za leto 1899., iz-
kazuje 1,194.60 K izgube. V 5.—6. letih požrle bi torej
davščine ves do sedaj nabrani rezervni zaklad.

Posvetovalo in sklepalo se bodé torej o tem, ali naj se
kreditno društvo takoj razpusti, da se vsaj deloma ohrani
rezervni zaklad.

Ker je vprašanje posebne važnosti, želeli je, da se zberó
deležniki v prav obilem številu.

V Ljubljani, 25. februarija 1901.

Odbor deležnikov kredit. društva kranjske hranilnice v Ljubljani.

Načelnik: Matej Treun.

**Zaloga „Styria“, „Helikal“,
„Austria“ in „Stefanie“-koles**

prave J. Reithofer-jevih sinov pnevmatike,
katero ponudim po isti ceni, kakor v tovarni.

Priporočam svojo naj-
večjo in najbogatejšo, obče-
znano veliko izbero vsako-
vrstne zlatenine in
srebrnine v seceniji,
posebno

lepe poročne prstane

prave švicarske žepne ure, budilke, stenske ure, prstane itd. itd.
Namizne oprave (Besteck) in najboljše šivalne stroje vse to po
najnižjih cenah in z jamstvom.

Vabim na obilni obisk in ogled
z vsem spoštovanjem

Fr. Čuden, urar in trgovec

v Ljubljani, Mestni trg šte. 25, nasproti rotovža.

Ceniki brezplačno in poštne prosto

Kmetiška posojilnica ljubljanske okolice,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v Ljubljani, Marije Terezije cesta hiš. št. 1,

v Knezovi hiši,

obrestuje hranilne vloge po

1098 40-4

4¹/₂ odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojil-
nica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure, razun nedelj in praznikov, vsaki dan
od 8. do 12. ure dopoldne.

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406,

Telefon šte. 57.

Največja zavarovalna družba za življenje

je

„The Mutual“ v New-Jorku.

Ustanovljena 1842.

Z nasprotnim zavarovanjem.

Skupno premoženje dné 1. januarija 1900:

K 1489⁶/₁₀ milijonov.

Čisti dobiček v prid zavarovancev leta 1899:

K 38,158.423.

235 10-3

Jamstvena glavica za zavarovalne pogodbe v Avstriji sklenjena je
shranjena pri c. kr. ministerskem plačilnem uradu na Dunaji.

Glavno zastopstvo za Kranjsko:

BRATA POLLAK v Ljubljani.

Dunajska borza.

Dné 8. marca.		Dné 8. marca.		Dné 8. marca.	
Skupni državni dolg v notab.	98-70	20 mark	23-49	Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	106-15
Skupni državni dolg v srebru.	98-65	20 frankov (napoleonor)	19-09	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	94-15
Avstrijska zlata renta 4%	118-25	Italijanski bankovci	90-50	Priporočene obveznice državne železnice	427-—
Avstrijska krona renta 4% 200 kron	98-30	C. kr. cekini	11-32	južne železnice 3%	349-—
Ogerska zlata renta 4%	118-20			južne železnice 5%	124-—
Ogerska krona renta 4% 200	98-60			doležjskih železnice 4%	99-50
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1676-—	3-2% državne srečke l. 1854, 250 gld.	184-—	Kreditno srečka, 100 gld.	401-—
Kreditne delnice, 160 gld.	691-25	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	170-25	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	400-—
London vista	240-30	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	207-50	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	52-—
Nemški dr. bankovci za 100 m. nem. dr. velj.	117-40	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	95-80	Ogerskega	5
		Tisne srečke 4%, 100 gld.	149-—	Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gld.	19-—
		Dunavske vravnavne srečke 5%	261-—	Rudolfove srečke, 10 gld.	61-—
				Salmove srečke, 40 gld.	205-—
				St. Genois srečke, 40 gld.	230-—
				Waldsteinove srečke, 20 gld.	393-—
				Ljubljanske srečke	57-—
				Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	377-—
				Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	6338-—
				Akcije tržškega Lloyd, 500 gld.	843-—
				Akcije južne železnice, 200 gld. ar.	105-25
				Splošna avstrijska stavbiška družba	167-—
				Montanska družba avstr. pian.	465-50
				Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	460-—
				Papirnih rubljev 100	253-—

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za izgube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.
Kulanična izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
l., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strubelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostih
papirjev in vestni svetli za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnici.